

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVIII. évfolyam 26. szám — 1941 február 1 szombat — Ára: 12 fillér

A Kuria Wirth Károly nyilas-képviselőt 15 évi fegyházra ítélte, társait 13-11-4 évi fegyházzal sújtotta

A legfelsőbb bíróság megváltoztatva a törvényszék ítéletét bűnösnek mondotta ki a vádlottakat felségsértés elkövetésére létrejött szövetség, továbbá hétrendbeli gyilkosság büntetének elkövetésére irányuló szövetekezés stb. büntetésében

A Kuria Törek Gyéza elnök vezetésével tegnap kezdte tárgyalni Wirth Károly nyilaskeresztes országgyűlési képviselő és 23 társának államfelforgatási bűnügyét. A vádlottak — mondja az ügyészi vádirat — Wirth Károly előterjesztésére elhatározták, hogy a kormányzó ellen valamelyik kenderesi útja alkalmával merényletet követnek el katonaruhába öltöztetett embereik segítségével. Tervük szerint a Kormányzó Urat felismerhetetlenné téve, kijelölt helyre akarták szállítani és arra kényszeríteni, hogy Szalasi Ferencnek a hatalmat adja át. Elhatározták még, hogy ellenállás esetén a kísérlet tagjait lelövik.

A törvényszék Wirth Károlyt 4 és fél évi fegyházbüntetésre, a többi vádlottat 4 hónapi fegyházról két évi és hathónapi fegyházra terjesztett büntetéssel sújtotta felségsértésre, hatósági közeg elleni erőszakra irányuló szövetekezés miatt. A hétrendbeli gyilkosság elkövetésére létrejött szövetség büntetésének vádját alól valamennyi vádlottat felmentették.

Az ötös tanács ítéletét semmisségi panasszal támadta meg a királyi ügyészség, de semmisségi panaszt jelentettek be az ítélet ellen az elítélt vádlottak és védőik is.

Igy került a bűnügy a Kuria elé, hol a tegnapi tárgyaláson Tóth István dr. kuriai bíró előadó a vádlottak és tanúk vallomásait ismertette.

Az iratok ismertetése után dr. Zöldy Miklós koronaügyész helyettes jogi érvekkel alátámasztott felszólalásában az ötös tanács ítélete ellen a kir. ügyészség részéről bejelentett semmisségi panaszokat indokolta meg. Részletesen foglalkozott a védelem által bejelentett alaki semmisségi panaszokkal, amelyekre vonatkozóan kimutatta, hogy azok alaptalanok és valamennyinek az elutasítását indítványozta. Hosszabb jogi indokollással fejtegette a koronaügyész-helyettes a továbbiak során azt, hogy a vádlottak terhére megállapított cselekmények teljes egészében kimerítik a gyilkosságra való szövetség bűneselekményét. Például áll a magyar igazságszolgáltatás történetében, — emelte fel szavát a koronaügyész-helyettes, — hogy országgyűlési képviselő az államfő ellen irányuló szövetségre vetemedett. Nem politikai bűneselekmény ez, hanem vakmerő, elszánt, cinikus, galád gonoszság. Cselekményükhöz méltó ítélet és büntetés kiszabását

kérte.

A koronaügyész-helyettes beszéde után dr. Kiszely Alajos védő szólalt fel, aki Wirth Károly védenecének a vád- és következményeinek terhe alól való felmentését kérte.

Az ítélet

A Kuria péntek este félkilencor hirdetett ítéletet a bűnperben. A Kuria az ötös tanács ítéletének a felmentésre vonatkozó részét megsemmisítette és bűnösnek mondotta ki a vádlottakat felségsértés elkövetésére létrejött szövetség, továbbá hét rendbeli gyilkosság büntetésének elkövetésére irányuló szövetség vétsége és ezenkívül az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felborítására irányuló büntetésben.

A Kuria ezért Wirth Károlyt 15 évi, Bosnyák Imrét és Szücs Györgyöt 11—11 évi, Gál Jenőt 13 évi, Almássy Gyulát, Tóth Lászlót, Vörös Miklóst, Fogolyán Andrást, Tóth Ernőt, Molnár Richárdot és Fodor Lajost 4—4 évi fegyházra, mellékbüntetéséket vala-

mennyi vádlottat tízévi hivatalvesztésre és politikai jogaik gyakorlásának felfüggesztésére ítélte. Néhányat bűneselekmény hiányában felmentett, néhányat pedig négy és fél hónapi fegyházra ítélte a Kuria.

Az ítélet indokolása

Egyébként a Kuria az összes semmisségi panaszokat elutasította. Dr. Törek Gyéza, a Kuria elnöke az ítélet rendelkező részének kihirdetése után ismertette az ítélet terjedelmes indokolását. Az ítélet alapjául elfogadott tényállás szerint így szól az indokolás: Wirth Károly, az államfelforgató bűneselekmény miatt akkor a jogerősen kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtása alatt álló Szalasi Ferencnek kiszabadítása és miniszterelnöki székbe juttatása végett az államfő ellen erőszakos módon végrehajtandó cselekvésre szánta el magát és tervének keresztülvitele végett mindenre kész segítő társakat keresett és gyűjtött maga köré. Evégből ismételtlen összejöveteleket tartott,

megbeszéléseket vezetett, amelynek eredményeképpen pedig különböző megállapodásokat létesített. Ezekből a tényekből is kétségtelen, hogy Wirth Károly és mindazok, akik ezeken az értekezleten jelen voltak, Wirth Károly elgondolásait előterjesztésükkel és a kivitel módjára nézve tett indítványokkal támogatták. Szalasi Ferenc célkitűzésével azonosították magukat, az általa vallott eszmék és elvek megvalósítására törekedtek, sőt annak érdekében veszélyes feladatok elvégzésére is vállalkoztak. Mivel pedig a bíróságilag joerősen megállapított és ennek alapján már a köztudathoz átment tény, hogy a Szalasi Ferenc által kezdeményezett és vezetett szervezkedés és mozgalom a közhatalom átvételére, továbbá ezzel egyidejűleg a paranasuralmi rendszer bevezetésére irányult, ami a fennálló törvényes állami és társadalmi rend ellen intézett lázadás útján lett volna csak keresztül vihető, ennél fogva kétségtelen, hogy minden olyan további tevékenység, amely a Szalasi Ferenc által képviselt és az ő nevével összeforrt célok elérésére törekszik, az állami és társadalmi törvényes rend felforgatását jelentik, következképpen az 1921. évi 3. t. c. súlya alá eső mozgalom és szervezkedés jogi fogalmát kitölti. Viszont a tényállásból nem kétséges, hogy a vádbeli mozgalom, szervezkedés Wirth Károly kezdeményezte és vezette, úgy, hogy a mozgalom érdekében kifejtett tevékenységért büntetőjogiilag kezdeményezőként és vezetőként felel.

AZ ÉSZAKAFRIKAI HARCOK ÚJ FEJEZETHEZ ÉRKEZTEK

Roosevelt kijelentette, hogy az Angliának nyújtott segítséget fokozzák — Hitler válaszolt Petainnek? — Berlinben nem erősítik meg az erről szóló híreket — Német gépek mély repüléssel támadták Londont
Teleki miniszterelnök a magyar-jugoszláv barátsági szerződésről

A nap külpolitikai krónikájában magyar szempontból figyelemre legméltóbb az a beszéd, amelyet Teleki miniszterelnök a külügyi bizottságban mondott a magyar-jugoszláv kapcsolatok fejlődéséről. Hangsúlyozta, hogy a magyar-jugoszláv barátsági szerződéssel Európa békéjének tettünk szolgálatot és rendkívül érdekes adalékokat hozott fel arra nézve, hogy miként fejlődött a barátság a két nemzet között a világháború óta. A miniszterelnök beszédét különben bő kivonaban ismertetjük.

ÚJ HARC FEJEZET AFRIKÁBAN

Római jelentés szerint Derna kiürítésével az északafrikai harcok új fejezethez érkeztek. A harcok szintere a marmarikai sivatagból most áttolódott a Dzszebelnek nevezett sziklás, szakadékos hegy-

ségbe, amely 7—800 méter magaságig emelkedik. Az angol gépesített osztagoknak rendkívül nehéz feladatuk lesz, viszont az olaszoknak nagyobb ellenállási lehetőség nyílik. Az olasz hadijelentésből kitűnik, hogy az olaszok új állásait Derna-tól délre és nyugatra foglalták el, ahol minden bizonynyal nagy harcok várhatók.

A Kairón keresztül érkező jelentésekből az világlik ki, hogy Derna az angolok által történt elfoglalása nem jelentett különösebb veszteséget az olasz haderőnek. Derna helyőrsége körülbelül 10.000 főből állott, ennek jelentékeny része azonban még a város eleste előtt rendezetten és nagyobb veszteségek nélkül visszavonult.

Derna az angol haderő utolsó állomásától, Tobruktól mintegy 160

kilométer távolságra van és így körülbelül feleúton fekszik a Bardia és Bengázi közötti mintegy 800 kilométeres távolság két végpontja között. Graziani tábornagy Bengázinál akarja felvenni a küzdelmet a brit haderővel és ott gyűjti össze csapatait.

ANGOL TERVEK

Az olasz Tribuna Stockholmra érkezett jelentése szerint londoni katonai körökben számolnak azzal az eshetőséggel, hogy az angolok kísérlet tesznek Bizerta megszállására. Ily módon az angolok biztosítani akarják hajóik átvonulását Tunisz és Pantalevia között.

A SZUDANI HARC TÉRRE

befutó hírek újabb és újabb angol erőfeszítésekről tesznek bizonyosságot. Itt a briték mindent megpró-

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

hálnak, hogy a Massaua kikötő felé vezető utat a Vörös-tenger irányában megszeressék. Ez a támadás csak néhány nap óta folyik, hol szűkebb, hol kiszélesedő arevonalon. A kemény olasz ellenálláson kívül többszáz kilométer hosszú, járhatatlan út választja el az angolokat a Vörös-tengertől. Ezen a mellékhatéren a harcok 40-50 fokban melegek folynak.

HITLER VÁLASZA PETAINHOZ

Vichy-i jelentés azt közli, hogy miután Hitler kancellárnak Petain üzenetére adott választ Párisból telefonon közölték a marsallal, a vichyi politikai körökön sötétlátó hangulat lett úrrá, bár tűzés volna azt mondani, hogy Vichyben reménytelennek és kiátástalannak tartják a helyzetet. Hitler választát a marsallon és talán néhány belső munkatársán kívül senkise ismeri még, de tudni vélik, hogy a válasz rövid és részben igen éleshangú. Vichyi politikai körök most egyre inkább hangsúlyozzák, hogy milyen fontos Petain marsall személye és hogy ő maga gyakran beszélt előre nem látott nehézségekről. Azt mondják, bármennyire is súlyos Hitler válasza, mégsem tekinthető ultimátumnak akár tárgyi, akár időbeli tekintetben. Azonkívül a politikai körök úgy vélik, hogy a válasz beható vizsgálata alapján minden bizonytalannak megoldást s ezt a megoldást Petain marsall époly jóhiszeműen igyekszik majd megtalálni, amilyen jóhiszeműen eddig is megtartotta a fegyverszüneti megállapodásokat.

BERLINI

tájékozott körökben nem erősítik meg azokat a külföldön elterjesztett híreszteléseket, amelyek szerint Vichyben német választ adtak át.

MIT MONDOTT ROOSEVELT HALIFAXNAK

A Német Távirati Iroda azt közli, hogy angol rádió jelentése szerint Roosevelt Halifax lord angol nagykövetnek az Egyesült Államokba érkezéskor a következőket mondotta: »A Nagybritanniának nyújtott segélyezést még nagyobb mértékben folytatjuk. Lőszert és hadianyagot készítünk elő, amelyek az Egyesült Államok nagy ütemben kibővített ipartelepeiről származnak. Nagybritanniát és az Egyesült Államokat a vér és a barátság kötelei fűzik össze. Meg vagyok róla győződve, hogy az Ön jelenléte ezeket a köteleket még jobban meg fogja erősíteni. Meg lehet róla győződve, hogy munkásságában a legteljesebb támogatásomra és a különböző kormányzati tényezők együttműködésére számíthat.«

HITLER BESZÉDENEK VISSZHANGJA

Hitler beszédével kapcsolatosan az illetékes olasz körök a következőket mondták: Kevés lenne azt mondani, hogy Hitler beszéde nagyfokú érdeklődést keltett Olaszországban, mert ennél sokkal többet jelent, hiszen egyenesen az olasz néphez is szólt és az olasz

METEOR MOZGO műsora:

Szombaton és vasárnap:
"Tarzan és fia"
HATALMAS DZSUNGELFILM!
Izgalmas, látványos, mulatságos!

nemzet céljait és véleményét fejezte ki, amikor hangsúlyozta Német- és Olaszországot összekötő bajtársi közösséget.

Londonban Hitler beszédével kapcsolatban azt vették tudomásul, hogy tavasszal a buyárhajóháború példátlan arányokat fog ölteni és Németország nem fogja kímélni adott esetben az amerikai hajókat sem, ha azok hadianyagot szállítanak Angliának.

17 SZÓVAL 8 ELLEN

Most érkeznek részletek a washingtoni szavazásról. A képviselőház külügyi bizottsága esütörtökön 17 szavazattal 8 ellenében az Anglia támogatásáról szóló törvényjavaslat mielőbbi elfogadása mellett foglalt állást. A törvényjavaslat elfogadását azzal indokolták, hogy a törvény »igen nagyfontosságú Amerika életbevágó érdekei és az amerikai civilizáció szempontjából. A bizottság közleményt adott ki, amely szerint világos, hogy az Egyesült Államok politikájának arra kell törekednie, hogy: 1. Amerikát megóvja a háborútól; 2. Angliát és más országokat, amelyeknek védelme az Egyesült Államok védelmezése szempontjából is fontos, a legsürgősebben elíasák a védekezéshez szükséges hadianyagokkal. A bizottság a továbbiakban kifejezésre juttatja azt az álláspontját, hogy a törvényjavaslatnak az a célja, hogy az Egyesült Államokot távol tartsa a háborútól, nem pedig az, hogy közelebb sodorja a háborúhoz.

A GÖRÖG-ALBÁN HADSZINTERRŐL érkező hírek szerint a harcok fokozódó erővel folynak. Mindkét részről jelentős erőltéseket vetettek harcba. Különösen a közép szakaszon folynak jelenleg erős küzdelmek. Támadások és ellentámadások váltják fel egymást. Jelentékeny változás a hadihelyzetben eddig még nem történt.

A BERLINI TÖRÖK KÖVET,

Gerede Kusref, aki már egy hónap óta Törökországban tartózkodott, péntek este visszaindult Berlinbe. Török politikai körökben úgy vélik, hogy Gerede kormányának újabb utasításával tér vissza Berlinbe, mert ankarai tartózkodása alatt több politikai személyiségnél is volt kihallgatáson.

WILLKIET NEM HÍVTÁK BERLINBE

Berlinből jelentik: Külföldön az a híresztelés járja, hogy Willkie a birodalmi propagandaügyi miniszteriumtól meghívást kapott volna németországi látogatásra. Illetékes helyen ezzel kapcsolatosan kijelentik, hogy ez a jelentés egyáltalán nem felel meg a tényeknek.

JAPÁN FIGYELME

Singapore felé fordult — jelentik Tokióból, Japán úgy veszi észre, hogy az Egyesült Államok stratégiai támaszpontrendszerét akar létesíteni a Csendes óceán déli részén, amelynek Singapore lenne a középpontja. Hangsúlyozza a japán külügyminiszteriumhoz közel álló hely, hogy Francia-Indokína és Sziám már elismerte vezetőségét Kelet-Ázsiában, ehhez tehát Japán ragaszkodik.

NEM VOLT SZEPTEMBERBEN NÉMET PARTRASZÁLLÁSI KÍSÉRLET

Berlini tájékozott körökben, mint a Német Távirati Iroda jelenti, állást foglalnak azzal a londoni rádióban esütörtökön terjesztett jelentéssel szemben, amely szerint Németország az elmúlt év szeptemberében a Brit tengerparton partraszállást kísérelt meg. Ezzel kapcsolatosan kijelentik, hogy ennek a hírek minden szava kitalálás. Nyomatékosan hangoztatják, hogy német partraszállási kísérletre Angliában az elmúlt év során sohasem került sor. Az állítólagos kudarcot vallott partraszállási kísérletről szóló híreszteléseket még az sem teszi hihe-

APOLLO filmszínház.

Ma bemutató előadások:

A szerelem nem szégyen

a legfrissebb magyar vígjáték.
Üde és mulatságos mese, hangulatos és szórakoztató zenével.
Főszereplők: TOLNAY, JÁVOR, GÓZON, MÁLY.

tővé, hogy a hírt ellenséges, vagy a nagy német hatalommal megértés nélkül szembenálló semleges ország állandóan ismétli.

INDOKINA ÉS SZIÁM MEGKÖTÖT- TÉK A FEGYVERSZÜNETET

Saigoni jelentés szerint Francia-Indokína és Sziám között megkötötték a fegyverszüneti szerződést.

BOLGÁR KÉPVISELŐK

INTERPELLÁCIÓJA

BULGÁRIA KÜLPOLITIKÁJÁRÓL Szófiából jelentik, hogy tizenöt bolgár nemzetgyűlési képviselő a szobrányban interpellációt jegyzett be a kormányhoz. Kéri a kormányt, nyilatkozzon Bulgária külpolitikai irányelveiről és arról, nem fenyeget-e Bulgáriát külső veszedelem.

Teleki minisztereinek beszéde a külügyi bizottságban

Budapest, január 31. A képviselőház külügyi bizottsága pénteken délben ülést tartott. Az ülést gróf Takács-Tolvay József elnök nyitotta meg. Mindenekelőtt gróf Csáky István külügyminiszter elhunytáról emlékezett meg. A jelen voltak szavait állva hallgatták végig.

Gróf Teleki Pál minisztereinek tartotta meg ezután expozéját. Expozéjában ismertette a múlt év december 12-én a jugoszláv királysággal megkötött barátsági szerződés jelentőségét és létrejöttének körülményeit. A magyar-délszláv barátság szálai messze századokra nyúlnak vissza. A rokonszeny a jugoszláv államot alkotó és a magyar vitéz népek között mindenkor fennállott. Történelmileg megalapozott volt tehát az, amit boldogult külügyminiszterünk mondott: ez a szerződés csak látható kifejezése azoknak a kapcsolatoknak, amelyek a két nép között különben is fennállottak. Ezért lesz ez jó és tartós. A világháború utáni időkben is, bár a szerbekkel szembenálltunk, még a párisi üggyevezett béketárgyalások előtt felújultak a kapcsolatok. A szegedi kormány az összes külállamok közül egyedül Jugoszlávia részéről észlelte a rokonszenynek bizonyos jelét. Ezekben az előzményekben és lelki dispoziciókban kell keresnünk az 1926-ban elmondott mohácsi beszédnek indokait. Az időközben továbbfejlesztett légkör lehetnévé tette, hogy a rokonszenynek és szomszédai

érdekkapcsolatoknak formálisan is kifejezést adjunk és ezzel a jövőbeli békes barátságot s együttműködést jobban megalapozzuk. Nemesak Magyarország szempontjából, hanem Európa szempontjából is fontos volt ennek a barátsági szerződésnek előkészítése és a jelen pillanatban való megkötése. Európa békéjének tettünk ezzel szolgálatot és így teljesen összhangban maradtunk a tengelyhatalmaknak Európa békes rendezését célzó törekvéseivel.

Az expozéhoz hozzászóltak Rajnis Ferenc, Maróthy Károly, Rátz Kálmán, Bajcsy-Zsilinszky Endre, Balás Károly, gróf Hunyady Ferenc, Martolcsy Mátyas és Eckhardt Tibor. A feltett kérdésekre a minisztereink válaszolt s ezzel a bizottság ülése véget ért.

A felsőház külügyi bizottságának egybehívott ülést a betegsége miatt még fel nem épült Kánya Kálmán helyett Balogh Jenő nyitotta meg. Az elnök Balogh Jenő kegyeletos szavakkal emlékezett meg az elhunyt gróf Csáky István külügyminiszteréről, majd gróf Teleki Pál minisztereinek tartotta meg expozéját, amely főbb vonásokban egyezett a Ház külügyi bizottságában megtartott előadással. Utána József kir. herceg tábornagy szólalt fel, aki elismerő szavakkal mondott köszönetet a minisztereink expozéjájért. Több felszólalás nem lévén, az elnök Balogh Jenő az ülést bezárta.

Német repülőgépek száz méterre leereszkedve támadták Londont

Berlin, január 31. A Német Távirati Iroda a pénteki hadijelentéssel kapcsolatosan a következő értesüléseket kapta:

A német légi haderő január 30-án nagy erővel támadta le. A légi támadások leginkább Délkelet-Anglia ellen irányultak. A német repülőgépek egymást követő támadásokban repesz és gyújtóbombákkal London hadiszempontriből fontos célpontjait árasztotta el. Az angol jelentése szerint a London ellen irányuló német támadások olyan meglepetésszerűen történtek, hogy a lakosságuk sok esetben már nem is volt ideje óvóhelyeiket felkeresni. A londoni rádió azt jelentette, hogy sok ember, aki az üzletgyedekbe bevásárolni ment ottalmat keresve a kövezethez lapult. Egy német bombázó ezután szintén angol jelentés szerint 100 méterre ereszkedett le. A mely repülés nyomán az illető iparuegyedben vakrémület vált úrrá. A német repülőgépek sok, merészen végrehajtott támadás során, amelynek célpontja Délkelet-Anglia fontos katonai és háborús gazdasági berendezése volt, jelentős sikereket értek le. A német repülőgépek repülőtereket, csapatkiképző helyeket a légvédelmi tüzérség állásait, ipartelepeket, gépkocsisorokat, vasútvonalakat bombáztak. A támadásokat, amelyeknek részben megsemmisítő hatásuk volt, rendkívül alacsonyra szállva, 80-100 méter magasságban hajtották végre. Az ellenséges repülő-

tereken a német bombák több repülőteret felgyújtottak. Több más gépben géppuskatűz tett kárt. Több bomba hullott az állomásokra és vasúti pályatestekre. Egy tehervonat felitálalt következtében kisklott. (MTL)

— Badoglio tábornagy megbetegedett. Olaszországból Svájcba érkezett jelentések arról szólnak, hogy Badoglio tábornagy, az olasz nagyvezérkar volt főnöke, megbetegedett.

Vigszínház mozgó

A legújabb francia filmremek!
A forró szenvedélyek, a szerelem művészi szépségű filmje:

Nápoly a csókok tüzében

Fősz.: VIVIANE ROMANCE,
Tino Rossi, Michel Simon.

Kizárólag 16 éven felüliek részére bemutató mai

A Páll söröző emeleti terme

reggel 2 óráig nyitva

Temesváron német csapatok akadályozták meg a zavargást

Katonai vezetők Arad és Arad megye élén

TEMESVÁR, január 31. A temesvári lapok beszámolnak arról, hogy a vasgárdista lázadás idején a Temesváron állomásozó német tanesapatok erővel fellépésének köszönhető, hogy Temesvárt sikerült a zavargástól megkímélni.

A légionisták 21-én megszállták a megyei prefekturát és itt 48 óráig tartottak. Másnap délelőtt birtokba vették az Unirei teret is, mire a katonaság a laktanya felé vezető utcákat szította meg és zárta el a forgalmot. Már-már úgy látszott, hogy összecsapásra kerül a szer, amikor három német katonai gépkocsis gördült a térre. Az első kocsiban egy német tiszt állt, aki az összegyűlt tömeg előtt kijelentette, hogy a német katonaság átvette a rend és nyugalom biztosítását. Nem sokkal azután több német tiszt érkezett a prefektura elé, majd mintegy 20 tehergépkocsival két század német katonát érkezett a városba. A német katonák parancsnoka rövid megbeszélést folytatott Comanescu rendőrfelügyelővel, a legionáriusok parancsnokával. Ennek alapján a légionisták kivonultak a megszállt középületekből és azoknak őrzését a német katonaság vette át.

ARAD, január 31. Miniszteri rendelettel új vezetőket neveztek ki Arad megye, Arad város és az aradi rendőrség élére. Mindhárom újonnan kinevezett vezető katonatiszt. Arad megye új prefektusává Mihailescu Vasile ezredes, az aradi huszárezred pa-

ranesnokát, Arad város élére polgármesterré Mironescu alezredes, az aradi rendőrigazgatóság élére Mateescu őrnagyot nevezték ki.

Hírek Bukarestből

Bukarestből jelentik: Mihály király a Károly-rend nagykeresztjével tüntette ki Antonescu államvezetőt.

Antonescu közleményt adott ki, hogy az intrikáknak és rágalomnak véget kell vetni. Elrendeli, hogy akik azt állítják, hogy Antonescu kormányában szabadkőműves is helyet kapott, haladék nélkül a bíróság elé kell állítani.

Codreanu fivére, Zelea Codreanu látogatott intézte Antonescuhoz, akivel közölte, hogy Moldva vasgárdistái az ő vezetésével támadják az államvezetőt.

A legionista forradalom leverésének egyik jellemző következménye, hogy új emberekkel váltották fel a román egyetem rektorait és a fakultások dékánjait, továbbá a főiskolák igazgatóit, mivel a január 21-23-i zavargásokban a tanulmányosság igen nagy számmal vett részt.

A bukaresti rádió délután a következőket mondotta: Az ország belső helyzetéről kiadott jelentés szerint az országban rend és nyugalom van. A hatóság folytatja a letartóztatásokat és elkobzásokat, valamint a rablott holmik összeszámlálását. Jassyban letartóztatott hat egyént, köztük Jassy volt prefektusát.

Aradon letartóztatták a volt

BUKAREST, január 31. A lázadók felszámolására vidéken is erősen folytak. Aradon 15 lázadót tartóztattak le, köztük egy volt prefektust, Arad város rendőrkapitányát, egy orvost, egy ügyvédet és egy tanárt. Karánsebesen a rendőrkapitányt vették őrizetbe. Temesváron 26 embert, köztük egy felszámolt tartóztattak le. Segesváron az egyik legionáriusújrú ké tehergépkocsis lopott holmit találtak. Egy másiknál

prefektust és rendőrkapitányt

pedig 650.000 lejt, négy arany jegy-lyűrit és más rablott ékszereket.

Tordán a legionáriusok székházába a következő rablott holmik találtak: nagymennyiségű fegyver és lőszer, 200 kilogram szalonna, 100 darab tizkilogramos kenyér, 60 szőrmeguba, 30 gyapjú ágylakató, két vég szövét, 100 báránybőrűveg, 25 gázlára és 300.000 lej készpénz.

50 éves a debreceni kir. ítélőtábla

A debreceni kir. ítélőtábla ez év elején töltötte be fennállásának 50. évfordulóját. Az országgyűlés még az 1890. évben alkotott törvényvel határozta el a magyarországi ítélőtáblák felállítását s így a debrecenit is, azonban csak 1891. év kezdetén indult meg a másodikfokú bíróságok megszervezése.

Debrecen városa a kir. táblához nem egykönnyen jutott hozzá. Sok gáncs, akadékoskodás, főleg pedig a függetlenségi nyilatkozat deklarálása tették nehézzé minden újabb intézmény Debrecenben való elhelyezését. A város társadalmának és vezető férfainak, valamint országgyűlési képviselőinek erővel közbelépése győzte le a különféle Bécsből táplált ellenszenvet, Kosuth Lajos városa iránt, úgyhogy az akkori kormány mégis kénytelen volt az új bírói fórumot Keletmagyarország központjában, Debrecenben felállítani.

A hivatalos lap egyik száma 1891. évi január elején közölte, hogy a király a debreceni tábla első elnökévé Puky Gyula budapesti királyi bírót nevezte ki. Az egykori lapok megállapították, hogy e kinevezéssel Magyarország legelső kir. ítélőtáblája alakult meg. Ezzel szemben Erdélyben Nagyváradon és Kolozsvárott már volt ilyen másodikfokú bírói fórum. A debreceni tábla hatásköre egészen Máramaroszigetig terjedt ki.

Debrecenben az elnöki kinevezés nagy örömet keltett s a városban hamarosan mozgalom indult meg, hogy a kinevezendő táblai bírák részére ajánljanak fel alkalmas lakásokat. Néhány hét múlva, január 31-én a hivatalos lap közölte, hogy a következőket nevezték ki a királyi debreceni tábla első bírói ka-

rának tagjaiul: tanácselnökül: Csathó Zoltán és Széll Farkas budapesti táblabírákat, bírákká: Nyerges Lajos, Tamásy Béla, Horváth Dezső, Sztanicsik János, Dráveczky Adorján, Comanescu Sándor, Garaman Jenő, Danilovics Elek, Kovács Antal és Naszády Iván budapesti bírákat. Elnöki titkár: Pálffy István lett. A főügyésznek első vezetője Cserna Vince, akinek hatásköre a debreceni ítélőtábla és a nagyváradi tábla területére is kiterjedt. b. s.

Szerencsétlenség a bukaresti rendőrlaktanyában

Egy magyar munkás is halálát lelte. BUKAREST, január 31. A bukaresti rendőrség legénység laktanyájában súlyos szerencsétlenség történt. Négy munkás, köztük Csikós Péter magyar-derzsi (Kolozs megye) illetőségű 21 éves fiatalember az egyik szobában faszénnel gyújtott tüzet, minthogy a lázadók az épület központi fűtőberendezését megrongálták. A kiáramló szénigáz mind a négy munkást megéltte.

Aiszervezik az orosz hadsereget

Moszkva, január 31. A szovjet-hadsereg hivatalos lapja a „Krasznaja Vjezda” a hadsereg átszervezéséről ír és főleg az új fegyelmi rendelkezéseket méltatja.

A szovjethadseregnek — írja többek között a lap — épp olyan fegyverezettnek és felszereltnek kell lennie, mint az Oroszországgal szomszédos államok véderejének. Ezek a nagyfontosságú változtatások az orosz nemzet minden tagját a legközelebből érintik.

Egy semleges diplomatát meg akartak mérgezni Kairóban

Beyruth, január 31. (Német TL) Egy semleges hatalom Kairóba akreditált diplomáciai képviselője ellen a brit titkos szolgálat merényletet kísérelt meg, amely kudarcot vallott. A szakács, aki egy napja állott a diplomata szolgálatában, mérgezett húst szolgáltatott fel vacsorára. A diplomata már a második falnál észrevette, hogy a húsnak különös íze van és fojtó fájdalmat érzett a torkában. Este 40 fokos lázzal agynak dőlt. Óvatosságból semleges orvossal kezelte magát, aki sü-

lyos természetű mérgezési tüneteket állapított meg. A szóbanforgó diplomata néhány nappal később feltegyezett indus katonát talált kertjében, akiket egyiptomi barátai segítségével ártalmatlanná tett és lefegyverzett. A diplomata kérte a kairói rendőrfőnököt, hogy abban a személyes védelemben részesüljön, amely az idegeneknek kijár. A kairói rendőrfőnök ezt a kérést visszautasította. A semleges országbeli diplomata az esetről jelentést tett felettes hatóságának. (MTL)

A romániai „székelyföldi rádió” hazug hírei Pal Gabor képviselővel kapcsolatban

BUDAPEST, január 31. Pál Gábor országgyűlési képviselő a következő nyilatkozatot tette:

— Most értesültem arról, hogy a romániai „székelyföldi rádió” január 13-án magyar nyelven azt a közlést adta, hogy székely pártot alakítottam s ezzel akarom kibarcolni az erdélyi autonómiát. Mindkét állítás teljesen valótlan és azon román propaganda szolgálatában áll, amely a Székely-

föld lakosságának a magyar államban való elégedetlenségét akarja a világgal elhitetni és azon mesterkedik, hogy a határok megváltoztatásával a Székelyföld a délerdélyi részekhez csatlakozzon. Ezen lörekkéssel szemben a Székelyföld lakossága nemrégben öriási tömeg részvételével s a székelyföldi képviselők vezetésével tartott gyűléseken eléggé megnyilatkozott.

Óriási hőség Keletafrikában

Izstambul, jan. 31. Eritrea fellett, — mint Kairóból érkezett jelentések mondják, — egyre nagyobb kötelekben esznak össze az olasz és brit légierők. A haditudósítók kiemelik, hogy Keletafrikában most iszonyú hőség uralkodik. A brit repülők 135 Fahrenheit fok átlagos hőmérsékletéről számolnak be, amely 57 Cel-

sus foknak felel meg.

Ebben a melegben különleges módszereket kell alkalmazni a repülőgépek tankjainak újratöltésére, mert a szárnyfelületeken ülszerezők ruházatát az átforrósodott fém pillanatokon belül kitégeti, ami a repülőbenzin robbanékonyaságánál fogva könnyen balesetekhez vezethet.

AZ OLASZ HADIJELENTÉS

Az olasz 238. számú hadijelentés a következőket mondja: A görög harc-téren tűzserégi tevékenység folyt. Ellenséges csapatokat gésített osztagokat földközélebről árasztottak el repülőgépek kisméretű bombákkal és géppuskatűzzel. Egy olasz gép nem tért vissza. Cyrenaicában a Derna körüli állások főparancsnoksága elrendelte a város kiürítését és a csapatokat nyugatra és délre helyezte el.

Kelet-Afrikában az északi arconalon vívott csaták során visszaverték az ellenség támadásait. Egy Gloucester mintájú ellenséges gépet lelőtünk. Egy másik angol gép kényszerleszállást hajtott végre egyik repülőterünkön. Személyzetét foglyul ejtettük.

A német légi hadtest bombázta Suezet és Izmailiát.

Időjárás

A Kárpátok medencéjében uralmon levő igen hideg szárazföldi eredetű levegőre délnyugat felől enyhébb levegő beáramlása indult meg.

Jóslás: Elénkebb szél, keleten is felhősebb idő, sok helyen havazás, kivált az ország nyugati felében. Néhány helyen hófúvás. A hideg tovább mérséklődik.

— Testőrgárdát szervezett Petain. Vichyből jelentik, hogy Petain tábornagy 200 esendörtisztből álló testőrgárdát szervezett, melynek tagjai kék egyenruhát, fehér kesztyűt, valamint rohamsisakot viselnek.

— Egy belgrádi egyetemi hallgató feltalálta a rádióval irányított hajót, Verne Gyula álmat. A most megnyílt belgrádi rádiókiállítás egyik érdekessége az Etyiep A. István által feltalált elmés szerkezet.

Budapest, január 31. A kormány tagjai péntek délután felhatalált kezdettel a miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács folyó ügyekkel foglalkozott és éjjel 11 órákor ért véget.

Árvízveszedelem Csanád megyében

Makó, jan. 31. Csanád vármegye területén az árvízveszedelem egyre nő. 194 ház összeomlott, 1156 megrongálódott. Az alispán intézkedett, hogy megfelelő mennyiségű téglát és szigetelő anyagot szállítsanak a városba, hogy a házösszeomlásokat megakadályozzák.

London, január 31. Wendell L. Willkie csütörtöki napja az admirális első lordjánál A. V. Alexandernél reggel tett látogatásával kezdődött. Ennek során a tengernagyi hivatal helyiségét, valamint a híres „térképszobát” tekintette meg, ahol naponta jelzik az angol flotta minden egyes egysége által végzett mozdulatokat. Meg ezt megelőzően a volt elnökjelölt egy, London szívében fekvő Shepherds Market-i régi itál-árusítót látogatott meg. Az üzlet tulajdonosa az előkelő vendégnek egy üveg pezsgőt ajánlott fel, amelyet Willkie a bálhelyiségben megjelent vásárlóközönséggel együtt fogyasztott el.

— Romániában rendszámot kapnak az elemi és középiskolai tanulók. Az elemi és középiskolai tanulókat újból igazolvánnyal, a balkaron viselendő rendszámmal és az iskola kezdőbetűit tartalmazó jelvényvel látják el a tanulmányosság ellenőrzésének megkönnyítése végett.

Hungária filmszínház.

Ma másodszer az indulatok, a féktelen szenvedélyek, a szerelem és feltékenység megrázó drámája:

A fekete asszony

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órákor! Híradó!

Ma este 8 órakor lesz az Egyetemi Altisztek táncestélye a Koronában

Ujabb tudnivalók a népszámlásról

Milyen vállalatokról és kereskedelmi üzletekről kell kékszerű kereskedői kérdőívet kitölteni?

A Központi Statisztikai Hivatal elvi döntése Csobán Endre főlevéltáros kérdésére? Ez a közlemény nemcsak a nagyközönségnek, hanem a számlálóbiztosoknak és felülvizsgálóknak is szól.

Amikor a Központi Statisztikai Hivatal kiküldöttje Debrecenben járt az értekezleten felmerült néhány vitás kérdés, amelyekre nem lehetett azonnal végleges megoldást találni. Ezeket a kérdéseket aztán Csobán Endre főlevéltáros, a népszámlálás vezetője írásban terjesztette fel a Statisztikai Hivatalhoz. A döntés tegnap érkezett meg. A számlálóbiztosokkal s a felülvizsgálókkal is ezúton közli a népszámlálás vezetője a legfontosabb tudnivalókat a döntésről.

A pénz- és hitelintézetekről, valamint a biztosítási intézetekről, hitelszövetkezetekről, postatakarékpénztárakról, nyugdíjnyújtóintézetekről, zálogházakról kékszerű kérdőívet kitölteni nem kell.

Kell azonban kitölteni kékszerű kérdőívet a Statisztikai Hivatal kiküldött nemleges utasítása ellenére a szállító cégekről és bizományosokról, tekintet nélkül arra, hogy a bizományi üzlet milyen árúkbizományi adásvételével foglalkozik, sőt akkor is ha nem adásvétellel kapcsolatos üzletet folytat. Hasonlóképpen ki kell tölteni a kékszerű kérdőívet az önálló helyszerzőkről, a fuvarlevél felülvizsgáló irodákról, nemességkutatókról, okmánybeszerzőkről, tudakozó s magánnyomozó irodákról és az úgynevezett kereskedelmi hitelirodákról (Takarékosság, Unio stb.).

Ki kell tölteni a kékszerű kérdőívet az ingatlanforgalmi irodákról, kúpecekről, házasságközvetítőkről, köcsönközvetítőkről, lakásközvetítőkről, magánadatokokról, általában minden önálló kereskedelmi ügynökről, azaz olyanról, aki saját számlájára dolgozik, s nem fizetési alkalmazottja valamelyik kereskedelmi vállalatnak.

Nem kell kitölteni kékszerű kérdőívet a házalókereskedőkről és azokról a piaci árúkról (kofákról) akiknek állandó üzlethelyük (üzlet, bódé, állandó árusítóhely) nincs.

Rózsaszínű ipari kérdőívet ki kell tölteni minden önálló iparosról, illetve ipari üzemből, kivéve a háziparral, vándoriparral és népiparral foglalkozókat. Ellenben, ha egy üzem házi iparral vagy népiparral foglalkozókat alkalmaz, arról az ipari kérdőív már kitöltendő.

Debrecenben még több szőlőbirtokos árulja saját házában kicsiben is a saját termései borát. Az ilyenekről sem ipari, sem kereskedelmi kérdőívet nem kell kitölteni, a Statisztikai Hivatal döntése értelmében.

A népszámlálási iroda nem cseréli ki az elrontott nyomtatványokat

A pénteki nap folyamán tömegesen jelentkeztek a népszámlálás központi irodájában ezzel a bejelentéssel: „Kérem elrontottuk a népszámlálási íveket, kérünk helyettük másikat”. A népszámlálás vezetője lapunk útján is kijelenti, hogy az elrontott lapokért új nyomtatványokat a központi iroda nem ad. Nincs erre felhatalmazva a számlálóbiztos sem. A kérdőíveket úgy kell kitölteni, hogy az adandó válaszokat előre meggondoljuk. Ha véletlenségből hiba esik, nem szabad a nyomtatványt visszaadni, annál kevésbé eltérni, hanem a lehetőséghez képest átirással, vagy a hibás szavak áthúzásával s a helyes válasz felbírásával, vagy utána írásával javítani. Amennyiben maga a fél nem tud segíteni a helyzetben, meg kell várni a számlálóbiztos, aki a ka-

pott utasításoknak megfelelően fog cselekedni.

Február 1-15-ig mindenki sorra kerül

Többen keresik fel a központi irodát azzal a bejelentéssel is, hogy a számlálóbiztos az ő lakásukon még nem osztott ki népszámlálási nyomtatványt és a központi irodától kérnék ilyen. Erre

Elegendték az árvíz sújtotta gazdák földadóját

A pénzügyminiszter utasította mindazokat a pénzügyigazgatóságokat, amelyeknek területén nagyobb mérvű vízkárok fordultak elő, hogy az idén kivételesen olyan területeknek a földadóját is el kell engedni, amelyek az árvizek következtében a föld alacsony, lapályos fekvése és a vizet át nem eresztő természete miatt károsodásokat szenvedtek. Abban az esetben is el kell engedni a földadót, ha a földnek ez a sajátossága a te-
lekkönyvben nincs külön feljegyezve. A pénzügyminiszteri intézkedésre azért volt szükség, mert a földadómérséklést sok helyen az az indoklással tagadták meg, hogy a kárt a kataszteri osztályozásnál nem vették figyelembe.

Agyonütötte a primást a cigányleány, kinek meg az orrát vágta le a cigánylegények

Halált okozó testisértés miatt került a pestvidéki törvényszék elé Rafael Mária 20 éves gyóni cigányleány, aki egy vödörrel úgy fejbévágta Lakatos János primást, hogy meghalt sérülése következtében.

A cigányleány elmondotta a tárgyaláson, hogy ő már megbűnhö-

vonatközlő tudni kell, hogy a számlálóbiztosok nem minden számláló körzetben osztják ki előre a lapokat, hanem házról-házra járva maguk töltik ki azokat február 1-től 15-ig. Egészen más a helyzet, ha valaki azért jelentkezik a központban, mert mondjuk február elsején el akar utazni és még nem írták össze. Vagy azt jelenti a központi irodában, hogy kora reggeltől késő estig nincs otthon a lakásban és lapokat kér kitöltésre. Az ilyen kéréseket a központi iroda a lehetőséghez képest teljesíti magukat a bejelentéseket köszönettel fogadja. Fontos ugyanis, hogy senki ki ne maradjon a népszámlálásból.

dött egyszer, mert a cigánylegények lefogták, levágták az orrát és a sebet sóval, paprikával és borssal szórták be. Feljelentést nem is tett a legények ellen, mert úgy gondolta jogosan büntették meg. Most is tudomásul vette, hogy a bíróság elítélte egyévi és nyolchónapi börtönre.

Az árdrágítás kísérlete is büntetendő

Az árkormánybiztos

körrendelete

Hlyefalvy Lajos árkormánybiztos körrendeletet adott ki és ebben az árelenőrzés megszigorítására hívja fel a közigazgatási hatóságokat. Felhívja a figyelmüket arra, hogy nemcsak maga az árdrágítás, hanem annak kísérlete is büntetendő és ha bárhol megkísérelik az árdrágítást, a közigazgatási hatóságoknak azonnal gondoskodniuk kell a bünyvádi eljárás megindításáról. A feljelentést ezek a hatóságok közvetlenül az illetékes rendőri hatóságnál kötelesek megtenni, hogy a nyomozás minél hamarabb megtörténjen és az eljárásban semmiféle késedelem ne legyen.

Az árkormánybiztos körrendelete arra is felhívja a közigazgatási hatóságok figyelmét, hogy a piaci árú s a piacra már felhozott árúját nem hajlandó eladni a megállapított legmagasabb hatósági áron, az áruevonás vétségét kö-

veti el és ennek kísérlete is büntetendő. Ha ilyen eset előfordul, a kérdéses áruekiket a rendőri hatóság bünyjelként lefoglalja. Amennyiben romlóandó élelmiszerről van szó, vagy pedig olajmiről, aminek eltarthatasága, illetve tárolása nagyobb költséget igényelne, az idevonatkozó szabályok értelmében az élelmiszert el kell adni és a vételtartást leletébe kell helyezni.

A gazdák érdekében is fontos intézkedéseket közöl ez az árkormánybiztos rendelet. Nyomatékosan figyelmezteti a közigazgatási hatóságokat, hogy a gazdaérdekek megvédése céljából fokozott gondot fordítsanak az ipari gyártmányú közszükségleti cikkek árainak ellenőrzésére. Csak úgy lehet a gazdasági egyensúlyt megővni, ha a szigorú árfelügyelet a kereskedelem minden vonalán egyformán érvényesül.

IFJUSÁGI TÁBOR A KOLLÉGIUMBAN

A debreceni református egyházmegye téli ifjúsági táborozást hívott össze Debrecenben. Gazdái és iparosai jöttek össze sok gyülekezetből, hogy néhány napon keresztül megvizsgálják sorskérdéseinket az egyedül tiszta világosságban, az Isten igéjének fényében. Az ősi Kollégium igazgatósága készségesen nyitotta meg kapuit a téli tábor befogadására. Így volt ez évszázadokkal ezelőtt is és így van jól ma is, hogy Kollégiumunk sugározza a tiszta műveltséget ahhoz a néphez is, melyhez egyszer a Kollégium a vezetőket küldi ki és mutassa fel minden kérdésre az egyetlen feleletet, az evangéliumot.

Csütörtökön este volt a megnyitó áhítat, melyet Mezey Béla lelképásztor tartott „Új eget és új földet várunk” címmel.

Pénteken reggel 8 órától csoportos bibliatanulmányozás volt, ahol minden fiú hozzászólt a felvetett kérdéshez. Tíz órakor a tovendő tanítók a kollé-

giumi tanítóképző intézet igazgatóságának segítségével és a téli tábor tagjai felvonultak a Kollégium Oratóriumába, ahol dr. Tomay Dezső derecskei lelképásztor igehirdetése után dr. Szász Imre, az egyházmegye esperese nyitotta meg a konferenciát. Beszédében kitért arra, hogy hová tart a mai világ? Erre a nehéz kérdésre felel a jövendő reményeinek, az ifjúságnak az Isten igéje: csak Krisztussal menetelő ifjúság érheti el célját, az igaz egyházat és a szebb magyar jövendőt.

Az esperes üdvözlő szavai után minden községből egy-egy ifjú üdvözölte a konferenciát szép bibliai igével, majd dr. Szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár, egyházmegyei gondnok tartott szép előadást. Azt a kérdést fejtette: „Miért van szükség ifjúsági munkára?” Azért, mert ebben a világban ma több a szeretetlenség, mint a szeretet. Több a gyűlölködés, mint a megértés. Mert ez a világ ma rossz. Szebb élet után vágyódunk. Ezt a

sebb életet a fiatalságnak kell kialakítania, hogy mégis korban idős embereket is bevonnak ebbe a munkába, az csak biztató jel, hogy a fiatalság tanulni akar és az idősebbek boldog szívvel kívánják, hogy ez a fiatalság Jézus Krisztussal találja is meg ezt a szebb életet.

Pénteken délután a KIE nagytermében úgynevezett KIE parlament volt, melyen a fiúk érdekesebbnél érdekesebb kérdésekben kérték ki a vezetők véleményét, majd Ács Mihály KIE titkár tartott előadást „Ki a jó magyar?” címen. Este 8 órakor evangélikáció zárta be a napot és a tábor tagjai a Kollégiumba vonultak, ahol a tábor idején laknak. A konferencia holnap is folytatódik és vasárnap délután ér véget.

Gyászmise gróf Csáky Istvánért

Gróf Csáky István, az elhunyt magyar külügyminiszter lelki üdvéért tegnap délelőtt a Nagyboldogasszonyról elnevezett budavári koronázó főtemplomban engedelmű szentmiseáldozatot mutattak be. Megjelent a Főméltóságú Asszony, a kormány tagjai, a külföldi diplomáciai képviselők. A gyászmisét Serédi Jusztinián hercegprímás celebrálta.

Református lelkészek értekezlete

Nagy érdeklődés mellett tartották meg tegnap délután az éhavi módszeres lelkési értekezletet dr. Révész Imre püspök elnöklésével az egyház tanácstermében. Dr. Soós Béla egyetemi m. tanár lelképásztor tartott előadást a lelkész családlátogatásáról. A magasszínvonalú, értékes előadást vita követte, melyben számosan vettek részt.

Az értekezlet után a kistanács-teremben a lelkészek és családtagjaik részére szeretetvendégség volt.

Dr. Jenei Kálmán választották Balmazújváros jegyzőjévé

Balmazújváros képviselőtestülete Poroszlav Ferenc főszolgabíró elnöklésével jegyzőválasztó gyűlést tartott. A választást az tető szükségessé, hogy Orosz János eddigi jegyzőt Püspökladányba önálló hatáskörű jegyzőnek választották meg.

Balmazújváros képviselőtestülete önálló hatáskörű jegyzővé megválasztotta dr. Jenei Kálmán eddigi segédjegyzőt, míg segédjegyzővé dr. Jenei Zoltánt, Jenei Kálmán öccsét választották meg, aki eddig Józsan volt községi díjnok. Dr. Jenei Kálmán munkássága eddig is elismerést váltott ki Balmazújvárosban. Jenei Kálmán egyébként debreceni tanítói családból származik és középiskolai tanulmányait is itt végezte a református főgimnáziumban.

Hajdú vármegyében van elég ita, a kiutalt mennyiséget át sem veszik a kereskedők

Hajdú vármegyében a megyei közellátási hivatalhoz beterveztett jelentések szerint a cukor-, petróleum- és tüzfűtélés zökkenőmentes. A jelentések beszámolnak arról, hogy tüzfűtélés szükségletet meghaladó mennyiségben utalt ki a földművelésügyi miniszter. Az újabb kiutalt famennyiségét már át sem veszi a kereskedők egyrésze, mert a meglévő készletük teljesen fedezi a szükségletet.

— Adagolják a kenyeret február 1-től kezdve Szlovákiában. A havi fejadag 13.3 kg. A kenyér 40 százalék búza és 60 százalék kukoricaliszttól készül.

Märklin
autó, ágyú, tank nagyválasztékban
Jánossy Simonffy u. 1.
•Takarékosság•

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám,
Telefon nappal: 27-59. (3 mellékállomás),
éjjel 27-59. — Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára hetköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, február 1—8-ig, reggel 8-tól, reggel 8-ig:
„Nap” Plac uca 1. sz., telefon: 27-73.
„Aranyegyszarvú” Kossuth 8. t. 34-96.
„H. Rákóczy” Külsővásár-ter, t. 23-43.
„Sztankay” Szent Anna 61. tel. 25-58.
A gyógyszertárak este 7 órakor zár-
nak. Az éjjeli szolgálatot teljesítő
gyógyszertárak mindenkor este 9 óra-
kor zárnak.

CSABA BÁL

Február 1.

Ma este rendezte a debreceni „Csaba”
Bajtársi Egyesület hagyományos orvosi-
bálját. Az idel „Csaba”-bál az 1941-es
farsang legkellemesebb eseménye lesz.
Az agilis rendezőgárda minden elképzelt
hogy a bálon megjelenő hölgyeknek fe-
lelhetően estét szerezzenek.

Az előzetes jelentkezések alapján a
19-ik „Csaba”-bál méltó folytatása lesz
azoknak a fényes estéknek, melyek fe-
lelhetően lettek azoknak, akik a
rég „Csaba” bálakon résztvettek. Deb-
recen és a Tiszántúl, egyházi, polgári
katonai előkelőségek adnak ma találko-
zót az orvostársadalom színe-javának.
A terem díszítés, s világítás ragyogó
pompájában igazán méltó keretet fog
adni a hölgyek szebbnél-szebb estélyi
ruhájának. A rendezőség izléses meg-
lepetésekről gondoskodott s mondhat-
juk, hogy a ma este biztosan felejt-
hetetlen lesz mindenkinek, ki az Arany
Bika termében megjelenik.

Ismételten kérjük kedves vendégein-
ket, hogy lehetőleg 9 órára sziveskedjenek
megjelenni, mert bálunkat pontosan
fogjuk kezdeni.

Az első bálzó nőleányokat kérjük,
hogy háromnegyedkilenc órakor feltét-
lenül sziveskedjenek megjelenni, felve-
zetőkkel együtt. Felhívjuk azon vendé-
geinknek figyelmét, akik asztalt fog-
laltak, hogy a bál estéjén, lehetőleg 11
óraig asztaluk elhelyezését az étter-
mekben a torlódások elkerülése végett
megtekinteni sziveskedjenek.

Az asztal- és páholyfoglalások, vala-
mint a jegyek átvétele még korlátolt
számban ma délelőtt és délután a bál-
teremben (Arany Bika, hall) eszközöl-
hetők.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban:** Nagytem-
plomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla,
délután 5 órakor Csutoros Sándor. —
Kistemplomban délelőtt 9 órakor Já-
nosy Imre, 11 órakor Uray Sándor, dél-
után 5 órakor Kósa Ferenc. — Kossuth
uccal templomban délelőtt 10 órakor
Baja Mihály, délután 5 órakor Ács Mi-
hály. — Károli Gáspár-ter templomban
délután 9 órakor Kolozsvári-Kiss László,
délután 4 órakor Peleskey Károly.
Ispóty templomban délelőtt 10 órakor
Molnár Ferenc, délután 5 órakor Bir-
lyi János. — Árpád-ter templomban
délután 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss G.
délután 3 órakor dr. Erdei Mihály. —
Homokkerti templomban délelőtt 10
órakor Kovács József, délután 5 órakor
Szállágyi László. Nyilastelepi templom-
ban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, dél-
után félhat órakor Mezey Béla. — Csa-
pokkerti templomban délelőtt 10 órakor
dr. Dancsházy Sándor, délután 3 órakor
Zsoldos István. — Kerekestelepi temp-
lomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Fe-
renc, délután 3 órakor Kulcsár Ferenc.
Nyulási állami iskolában délelőtt 10
órakor Szabó Gábor. — Téglaskerti ál-
lami iskolában délelőtt 10 órakor Sár-
közy Lajos. — Reménység Háza dél-
után 3 órakor Benkő Károly. — Dóczy
József uca 2. délelőtt 11 órakor Konec
Zoltán. — Wolaffkatelepen délután 3
órakor Szilágyi László. — Augustus
szanatóriumában délelőtt negyed 10 óra-
kor Konec Zoltán. — Egyetemi klini-
kában délelőtt 8 órakor Konec Zoltán.
Horthy kórházban délelőtt 12 órakor
Konec Zoltán. — Téglavetői gyüleke-
zeti házban délután 3 órakor Kovács
Árpád. — Gyermekistentisztelet a Ho-
mokszerben délelőtt 9 órakor Telkes
György. — Tanyai istentisztelet Elap
délután 9 órakor, Hegyes délelőtt 11
órakor Nagy Károly. — Hármashegy

A debreceni vágóhíd tolvajai a törvényszék előtt

„Kicsi Pista” nagy szerepe a lopásoknál

Pénteken délelőtt és délután tár-
gyalta a debreceni törvényszék azt a
nagyarányú lopási bűnügyet, melynek
vádoltjai az elmúlt évben a vágóhíd
raktárhelyiségeiből nagybemennyi-
ségű szalonát, zsirt loptak el. A lopá-
sokról azok a hentesmesterek tettek
jelentést, akik vágás után elhelyezték
az oldalszalonnákat és elraktározták
a zsirt és hájat. A lopások igen rej-
télyeseknek látszottak, mert a helyisé-
gek lakatai érintetlenek voltak, a zá-
rakat sem törték fel és mégis lopták
az árut. Alapos figyelés után sem jöt-
tek rá, hogy milyen módon és kik vi-
szik el az árut. A panaszok egyre is-
mélődtek a hiányok miatt, de hóna-
pok mulva sem került meg a tolvaj.

A lopásra végül is úgy jöttek rá,
hogy Hajdúszoboszlón eladásra kínál-
tak debreceni szalonát és gyanus
volt, hogy állandó szállításra vállalko-
zott az eladó, akinek nem is volt hen-
tesiparja. A kihallgatások során derült
azután ki, hogy a debreceni vágóhíd-
ról ellopott árukat akarták rendszeren
elhelyezni Hajdúszoboszlón. Így
került kézre egy fiatalkorú legényke,
Karaszeg Jenő, Szűcs István és Ti-
moska Mihály napszámosok, akik be-
járatosak voltak a vágóhídra és igen
jól ismerték ott a helyet. A lopásokat
legnagyobb részben a fiatalkorú kö-
vette el, akit „Kicsi Pista” néven is-
mertek, fejtelten, vékony termete
miatt. A lopásra éppen kicsi alakja
tette alkalmassá, mert olyan vékony,
hogy a szellőztető ablakon is bemász-
hatott és úgy adogatta ki társainak az
odabent szédarabol szalonát, há-
jakat. A vézna fiatalkorúnak a szel-
lőztető nyíláson át való lopkodása

annyira felbátorította a többeket,
hogy egyre több zsákmányra akartak
szert tenni és már álkulcsot is csinál-
tak az egyik terem ajtajához és az ál-
kulcs segítségével is lopkodtak. Azt
tervezték, hogy nagy szállításokat fog-
nak nyélbeütni, de ez lett a vesztük
leleplezők őket.

A tárgyaláson a vádlottak beismerő
vallomást tettek, csupán Timoska Mi-
hály vont vissza a nyomozás során
tett beismerő vallomását és arra hiva-
kozott, hogy kényszerhelyzetben vá-
llalta a lopásban való részvételt. A
részletes kihallgatáson a többi vádlott
csak azt tagadta, hogy több ezer pengő
értékű árut hordtak volna el. Néhány-
száz pengő lehet a kár — mondogat-
ták. Azok, akik orgazdasággal vádolva
kerültek a bíróság elé, azzal védekez-
tek, hogy ők jóhiszeműen vásároltak
és nem is sejtették, hogy tolvajok zsá-
kmányát veszik meg. Nem vették áron
alul a szalonát.

A károsult hentesek: Pósalaky Ber-
talan, Örv Lajos, Szabó Balázs, Kiss
Mihály, Fábian Károly és Sallay Sán-
dor megkérdése után a bíróság befe-
jezte a bizonyítási eljárást.

Megállapították a fiatalkorú bűnös-
ségét, akit tizhónapi fogházra,
Karaszeg Jenőt egyévi és hathónapi,
Szűcs Istvánt egyévi börtönre, Ti-
moska Mihályt pedig négyhónapi fog-
házra ítélték el. Az orgazdasággal vá-
doltakat felfelmentette a bíróság, mert
úgy látta, hogy jóhiszeműen vásárol-
tak és nem tudták azt, hogy lopott árut
kínálnak eladásra. Az ítéletben Szűcs
megnyugodott, társai nem. Dr. Schéda
László ügyész súlyosbírást kérve jelen-
tett be a fellebbezést a táblához.

1941 február 1. szombat. 5

Szendrey Sándor nem vállalta tovább az ács-szakosztály elnökségét

Az Ipartestület ács-szakosztálya
Szendrey Sándor elnök, majd Juhász
József elnök és Hajdú József ellenőr
vezetésével megtartotta tisztújító köz-
gyűlését. A tagok ismét Szendrey Sán-
dort szerették volna megnyerni az el-
nöki székbe, azonban Szendrey a legha-
tározottabban előre kijelentette, hogy
megválasztása esetén sem vállalja to-
vább a vezetést. Szendrey Sándor
ugyanis 1912-ben lett önálló mester és
azonnal a szakosztály jegyzőjévé vá-
lasztották, majd 1918-ban alelnökké, és
1919-ben szakosztályi elnökké válasz-
tották. — Azóta kétféle megsza-
kítással — húsz esztendő óta vezet
az ács-szakosztályt. Az elnökséget sok
egyéb társnyú elfoglaltsága miatt fiata-
labb erővel kívánna átadni. Már az
utolsó ciklusban is megmondta, hogy
utojára vállalkozik az elnökségre.

A közgyűlés ilyen körülmények kö-
zött a következő tisztartást választotta
meg. Elnök: Nagy János ácsmester, al-
elnök: Simo István, jegyző: Hajós L.,
helyettese: Mester János, pénztáros:
Végh Sándor, helyettese: Gellén Imre,
ellenőrök: Tóth Béla és Mező Imre,
széki műhelyellenőrök: Szanka Gábor,
Molnár János, Tóth Gyula, Juhász Jó-
zsef. A tanácsvezető bizottság el-
nöke: Nagy János, alelnöke: Gellén Im-
re, tagjai: Szanka Gábor, Tóth Miklós,
Szalontai István, Végh Sándor. A vá-
lasztmány tagjai: Sütő Bálint, Mező L.,
Tóth Béla, Tóth Miklós. Az Iparoskör
közgyűlésébe Szabó Józsefet, rendes
tagul, Tóth Gyulát póttagul, az érdek-
képviselői csoportba Szabó Józsefet
rendes és Szalontai Istvánt póttagul
választották meg.

Szendrey Sándor arra kérte a szak-
osztály tagjait, legyenek hűségesek a
szakosztályal szemben, mert csak úgy
boldogulhatnak, ha kölcsönös megbec-
sülésben és egymást támogatva élnek
és dolgoznak.

Nagy János elnök megköszönte a
megnyilvánult bizalmat és zárószavai-
val a közgyűlést véget ért.

— **Egy svájci feltaláló megol-
dotta a fahulladékból való benzín-
gyártás titkát.** Fenyőtülevelekből,
burgonyapépből és vízből sikerült
szurkot, abból pedig mübenzint elő-
állítani. Három kiló faanyagból
egy liter benzint nyer, amelynek
minősége jobb az eredeti nyers-
benzinnél.

— **Halálos ítélet után életfogy-
tiglani fegyház.** A zempléni megyei
Sörnyeg községben két évvel ez-
előtt Buraries Sándor napszámos
meggyilkolta Tussai Mihály gaz-
dát és fiatal feleségét. Buraries
Sándort a sátoraljaújhegyi tör-
vényszék kétféle rablói bűncsele-
ményei miatt kötél általi halálra
ítélte. A kassai törvényszék
most ezt az ítéletet életfogytiglani
fegyházra változtatta át.

* **Német nyelvtanfolyamok** indulnak
meg február 6-án az Egyetemi Német
Lektorátus Ferenc József út 44 szám
alatti helyiségeiben. A tanfolyamok
májusig tartanak heti két órában. Kez-
dő, haladó és társalgási órák keretében,
kiváló tanerők, közöttük az egyetemi
német lektor vezetése alatt modern mód-
szerekkel könnyen sajátítható el a né-
met nyelv. Tandíj nincs. Beíratási díj
6 pengő.

— **Ellopták a villamoson pénztárcá-
ját.** Szőlőssy Lajosné Kolozsvári uca
6 szám alatti lakos feljelentést tett a
rendőrségen ismeretlen tettes ellen,
aki a 26-os villamoskocsin ellopta
pénztárcáját 45 pengővel.

— **Szepesség paradicsomában,** a
Hernád-folyó forrásvidékén, a 20 éves
cseh uralom alatt is sokszor a magyar
túristák bakkancsa koptatta a sziklá-
kat, mert ők vállalkoztak ennek a vad-
regényes vidéknek bejárására. Deb-
receni tanlnmányi csoport is felkereste
már ezt a szép helyet s a városunkban
élő szepesiek majdnem minden nyáron
elzarándokolnak erre a tájra. Ez a
Tátra aljának egyik legszebb része,
melyről folyó hó 4-én, kedden vitelt.
Képes előadást tart a Túrta Egyesü-
let fél 7 órakor a Déri-múzeumban.

délután 9 órakor, Lukaháza délután 2
órákor László L. Elek. — Kádár dűlő
délután 10 órakor vitéz Szabó Endre —
Szepes délelőtt 9 órakor, Hosszúpályi
út délután 2 órakor Papp Géza. — Pal-
lag délelőtt 9 órakor Erdei Károly. —
Nagymacs délelőtt 10 órakor Dombos-
tanya délután 2 órakor Tömör Lajos.

— **A római katolikus templomban és**
kápornákban rendes vasárnapi mise-
rend. Lelkészi beosztást szombaton esz-
közlük.

— **Istentiszteletek a görög katolikus**
templomban. Délelőtt negyed 8 órakor
reggeli istentisztelet. — 8 órakor diak-
mise. — 9 órakor katonamise. 10 óra-
kor nagyszentmise, a szentbeszédet
Papp Gyula szentszéki tanácsos mon-
dja. — Háromnegyed 12 órakor csendes
szentmise. — Délután félnegy órakor
rózsafüzér ájtatosság. — Délután négy
órákor vecsernye és szentségimádás.

— **Az evangélikus templomban vasár-
nap reggel 9 órakor középiskolai ifjú-
sági istentisztelet. Prédikál: Labossa
Lajos. Délelőtt 10 órakor és este 5 óra-
kor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál
Pass László. Délután 3.30 órakor kö-
zépiskolai leánytanulók bibliorája.**

— **Istentiszteletek az unitárius temp-
lomban.** Debrecen, Hatvan uca 24. sz.
alatt levő unitárius templomban folyó
évi február hó másodikán, vasárnap
délután 10 órai kezdettel rendes vasár-
napi istentiszteletet tartanak. Ez alka-
lommal imádkozik és prédikál: dr. Csiki
Gábor budapesti unitárius missziós lel-
kész. — A templom fűtve van. Istent-
isztelet után rendes havi presbiteri
ülés lesz.

— **Istentiszteletek a baptista ima-
házban.** A szappanosuccal imaházban,
vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig
imaóra. — Fél 10—fél 11 óráig prédi-
káció. — 11—12 óráig vasárnapi iskola.
Délután 6—8 óráig prédikáció és úr-
vacsora. — Szerdán este 7—8 óráig
biblia óra. — Pénteken este 7—8 óráig
imaóra.

— **Dr. Antal Tivadar városi**
tisztségviselőt Csikszeredára II. osz-
tályú aljegyzőnek nevezte ki a
belügyminiszter.

— **Badoglio tábornagy megbete-
gedett.** Az olasz nagyvezérkar fő-
nöke egy svájci jelentés szerint
megbetegedett.

— **Új avarokori temetőt fedeztek**
fel Nagycsés és Mubi között. A
tudományos kutatás megállapít-
ta, hogy az avar hősokeket temet-
ték ebbe a temetőbe.

— **Házasság.** Komlói János és
Bundi Ilona szombaton, február
1-én délután 4 órakor tartják eskü-
vőjüket a Kistemplomban.

— **Ellopták kerékpárját** a nyitva-
hagyott kamrából Puskás Árpád pol-
gári iskolai tanuló, Szoboszlai Papp
István uca 30. szám alatti lakostól.

— **Amerikai háborús intézkedé-
sek.** Roosevelt 300 millió dolláros
háborus beruházási javaslata szeri-
nt Amerika különböző háborús
intézkedéseket fogantatott. Így
többek között megvastagítják az
amerikai hadihajók páncélfedél-
zetét, kisebb gyorstüzélszélőágyukat
építenek a hajókra repülőgépek
elhárítására. Nagy összeget fordítanak
léghárító ágyuk felsze-
relésére is.

— **Az influenza miatt tíz napra**
bezárják a győri iskolákat. Szilá-
gyi Pál győri tisztifőorvos meg-
állapítása szerint a tanulók 15—60
százaléka betegedett meg influen-
zában. Ezért javaslatot tett a pol-
gármesternek tíznapos szünetre.
A szünet holnap kezdődik és fe-
bruár 9-ig tart.

x **Saját érdekében kísérje figyelem-
mel a lapunkban megjelenő városi és**
egyéb hivatalos hírdetményeket!

x **Naményi Gyorsíróiskolában** fe-
bruártól kezdőtanfolyam, Bathány u.
1. szám.

x **Grafológus fogad** mindennap dél-
előtt 10—12 óráig, délután 5—7 óráig,
Komlószy út 8. szám.

— **Petróleumdrágítás miatt je-
lentették fel a debreceni ügyész-
gen Riesel Jenő vidéki kereskedőt,**
aki a petróleum literjét egy pen-
gőért adta el Balogh Istvánnak.
Megállapították, hogy Riesel Je-
nőnek nem is volt engedélye pet-
róleumárúsításra, a házkutatás so-
rán mégis találtak 20 liter petró-
leumot. A petróleumot jegy nél-
kül adta el és így a jegy nélkül vá-
sárló Baloghné ellen is megindult
az eljárás.

x **A „Ferenc József” kesz-ejvíz** ré-
góta kitűnően bevált házi szer megrög-
zött széltrékedésnél és annak minden-
féle káros következményeinél; blztes,
enyhe és gyorsan ható természetes has-
hajtó, mely számos betegségét az
emésztést javítja és az étvágyat fokoz-
za. Kérdezze meg orvosát!

Sport Kávéház minden este 9-től éjjel 2 óráig nyitva. Ct Kovács Lajos

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szombaton este 8 órakor: **Csók-háború B)** bérletben.
Szombaton délután 4 órakor: **Gyöngyvirágos huszárszék.** Pilléres helyárral.
Vasárnap délután 4 órakor: **Csók-háború** rendes helyárral.
Vasárnap este 8 órakor: **Csók-háború.**
Hétfőn este 8 órakor: **Csók-háború.**

Gsók-háború

Háromfelvonásos, ötképes operett, melynek szövegét vitéz **Vadady Albert** zenéjét dr. **Fehér István** szerezte. Tele van ötlettel, itt-ott megkoptatott, de ügyesen felelevenített tréfával, viccel s a néző nem kevés örömmel fogadja, hogy a meséjében is van valami olyan eredetiség, ami a legutóbbi időkben hiányzott a zenés vígjátékokból. Érdekes és fordultatos mese, még akkor is, ha előre tudjuk, hogy ennek, vagy annak az eseménynek be kell következnie, mert az operett szabályai szerint másképpen nem történhet.

A muzsika tetszetős, egyik-másik darabjában felette friss, lendületes és színes. Különösen gazdag a második felvonás muzsikája, a nagy tangó zenéje, meg éppen hatásos, melyből könnyen idénydarab lehet.

Daniss Győző sok ötlettel, jó kedvvel és friss tempóval vezette a rendezést. **Fischer Károly** karnagy a muzsika szépségét hozta ki.

Nagyon jók voltak a táncok: **Kuthy József** munkája és hatásosan érdekesek **Bus Miklós** díszletei.

Nagy sikere volt **Márffy Verának** Éva szerepében, de **Földessy Lilla** temperamentumos Terije sem maradt el mögötte. **Andrási Márton** ördögös láncái és szakadatlan mókái a leguagyobb erőssége volt az előadásnak. **Chapó Hódó** viperásán jubilláló „éve-veg” felesége és **Polgár Gyula** meggyőztörtén papucsos férje, igen sok derűt, kacagást teremtett, de megérdemelten nyílt tapsot kapott **Lendvay Lajos** vidéki figurájával, majd kínai tábornokra emlékeztető önkéntes tűzoltóparancsnoki „mikéntjével”. **Burányi László** a konferáló akarnokságával hatott, míg **Berita András** „alelnöke” kabinetalkítás volt.

Jó volt az előadás teljes egészében és nagy lelkesedéssel fogadta a csaknem telt ház az előadást, a sikeres bemutatást.

SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

Ma este a nagysiker aratott „Csók-háború” van műsoron, melynek olyan nagy a sikere, hogy a jegyek már csak korlátozott mennyiségben kaphatók a ma esti előadásra.

A SZERLELEM NEM SZÉGYEN, az Apolló mozgó új filmje könnyed, szórakoztató, mulatságos film. A főszerepben Mály Gerő, Tolnay Klári és Jávör Kitűnő.

A FEKETE ASSZONY, a Hungáriában pénteken került bemutatásra. Érdekes francia film, Simone Simon igen jó, de a fekete lelkületű asszony körül szövődő mesétől már többet várt volna a közönség. A kísérő műsor jó.

Schaff tánciskolájában a Koronáon harmadikán tanfolyam kezdődik, iparos- és kereskedőknek 2-án táncvizsga.

Bartalás tánciskolájában február negyedikén tanfolyam kezdődik. Szépen táncolni Bartalástól tanul.

Megsérült Lengyel Sándor sofőr, aki a Miklósi utcán egy autót akart javítani és a homlokán zúzódásos sebet szenvedett. A baleset szerencsére nem súlyos természetű.

Jéggpálya, Csapó uca 61. nyitva 9 óráig. Korcsolyák és műkorcsolyák előadása, javítása, élezése, kölesözése, cipővel is.

A leu-érepénz beváltását február 3-án kezdi meg a Nemzeti Bank. A leu-érme, mint fizetési eszköz február 22-ig marad érvényben.

Az Olasz Kulturintézet hangversegye

Egészen kivételes zenei élményben volt része tegnap este Debrecen zene-szerető közönségének, az Arany Bikaszáll dísztermében tartott kamarazeneesten. Ez alkalommal az olasz zenei élet három kiválósága: **Alfredo Casella, Arturo Bonucci és Alberto Poltronieri** mutatkozott be. A nagyevű olasz trió feledhetetlen ünneppé varázsolta az estét, abszolút magaslalon álló zenei tolmácsolásukkal. A három világvilágviszonylatban is igen előkelő helyet elfoglaló művész közös és egyéni megvilágítása hiánytalan egységbe-foglaltan jut kifejezésre ragyogó fényű művészetük nemes előadásában. Főlényes tudásuk diadalmas biztonsággal uralta a formaegységeket. Játékuk tökéletes zene volt, bensőséges, izmel, mélyen átélte, átérzett kifejező készséggel. Tolmácsolásuk egyéni varázsa külön szint, fényt és esilögést adott a bemutatott műveknek.

Vivaldi fantáziájának perzselő tüze, romantikába hajló szellemisége Casella átdolgozásában felfokozódik, teltebbé válik. Csodálatos alkalmazkodó készséggel tud hozzányulni Casella különböző korok zenei stílusához, nemcsak mint tolmácsoló, de mint alkotó, átforgató művész is. A bemutatott Vivaldi: Szonata, valamint a szintén Casella átdolgozásában előadott Clementi Trió meghódította és frappirozta a hallgató-ságot.

A műsor második felét Alfredo Casella szonátája nyitotta meg. Alfredo Casella francia földön szivta magába a zenei megújulást és iránt. Minden jelentőségű modern mesternak kiváló képzettségű ismerője. Gazdag tapasztalatokkal tért vissza hazájába, hol az új klasszicizmus lelkes harcosa lett. Ez az új irány magára szedte a modern zene áramlatait, de lényegileg megmaradt mélyen olasznak. A bemutatott szonata is e hatások alatt érett kiváló alkotás, amelyben az egyéni ízzel telített új színek megkapó magaslata emeltek Casella mondánivalóját. Külön megemlékeztünk a II. tételt, amelynek eszmiényi lírája tüneményes volt. A műsor utolsó száma Heidebrand Pizzetti: Triója volt.

Pizzetti az új olasz zene egyik legkiválóbb, egyben legkiemelkedőbb egyénisége. Kiforrott alkotó stílusban, formában egyaránt. Zenei munkássága irányt szabó és elhatároló magasrendű jellegzetes megnyilatkozás.

Mindkét bemutatott modern trió tomboló sikert aratott. A közönség őszinte lelkeséggel tapsolta újból és újból példumra a nagyszerű művészeket, mintegy ezzel is kifejezésre akarván juttatni őszinte nagyrabecsülésüket.

Nem hallgathatjuk el, hogy a közönség úgy az esten való kései megjelenésével, valamint a bemutatott művek egyes tételei végén alkalmazott hangulatbontó tapsaival meglehetősen fegyelmezetlenségről tett tanúságot. Ez az est pedig megérdemelte volna a tökéletes közönségfegyelmet, mert ilyen ritka s kivételes zenei élményben már régen volt része a debrecenieknek. Az Olasz kulturintézet példát mutatott minden hangversenyt rendező közületnek, hogy milyenek kell lenni az igazi zeneestnek.

Megfagyott gazdájukat hazavitték a magukra maradt lovak. Toka András 45 éves kántorjánosi gazda terményt vitt szerdán Mátészalkára. Deltán kissé itolosan indult hazafelé. Utközben hirtelen lefordult az úlérről és holtan bukkott a saroglyába. A gazdátlanul maradt lovak halott gazdájukat hazavitték. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Toka András a 13 fokok hidegben megfagyott. Temetésére a nyiregyházi kir. ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Előadás közben szétgrasztották a színezeket a gibraltári állatkertből kiszabadult orangutánok. A színházi alkalmazottak csak hosszas huzavona után tudták a négy lábú vendégeket elfogni.

Dante műve gyűfásdoboz nagyságban és egyéb könyvverdekességek

Nagyértékű könyveket s unikumokat mutattak be a debreceni Múzeumbarátok Köre legutóbbi összejövetelén. A kör ügyvezető alelnöke mutatott be egy gyűfásdoboz nagyságú olasz díszkötésű munkát, melyben Dante: Isteni színjátékának mind a három része, a Pokol, a Paradicsom és a Purgatórium metszetekkel díszítve, hiánytalanul megvan. Firenzében jelent meg 1840ben Bemutatta a Déri-múzeum legnagyobb könyvét, melyet két kötetben 1898-ban I. Ferenc József uralkodása 50-ik évfordulója alkalmából Bécsben adtak ki két kötetben, gyönyörű metszetekkel, pazar kiállításban. A két kötetet viszont egy ember alig bírja vinni. Aztán sorra kerültek a Magyar Bibliofil Társaság által 1939-ben és 1940-ben a legszébb magyar könyvek nyilvánított kiadások a legújabbban megjelent magyar és német díszművek; a magyar vonatkozású angol, olasz és francia munkák; egy bécsi vadászati díszmunka, melynek egyik felét Déri Frigyes írta: a Debreceni Képeskalendárium 1920-as évfolyamának egy példánya, mely unikummá vált azzal hogy az oláh cenzura által kihagyott cikkeket Zoltai Lajos szerkesztő a nála maradt kefelevonattal helyettesítette. A cikkeket Rugonfalvi Kiss István írta „A székely akció és a hadosztály sorsa” címen. Baja Mihály „Van egy ország” c. versét szintén törölte a cenzura, de ebben az egy kötetben hasonló módon ez is látható.

A kör tagjai ezúttal is láthatják az 1488-ban megjelent Turóci-krónikát, a múzeum legrégibb ősnymtatványát, továbbá egyetlen unikumát, Hodászi Lukács debreceni püspök gyászbeszédét eesedi Báthory István felett 1605-ből.

A kör szívesen vesz fel érdeklődőket tagokul. Bővebb felvilágosítást nyújt Sőregi, a Déri-múzeum igazgatója.

A Mester ucai leánykör teaestélye iránt most is élénk érdeklődés mutatkozik. Akadályok tornyosultak ugyan a rendezőség elé: gondot okozott, mivel cukrozott a teát, betegek voltak a kör vezetői, megállott a készülődés. De — hála Istennek — a kiállítások javultak. Dr. Csáthy Dezső előadását, Wessprényi Honka zongorajátékát, Nyakas László énekszámát érdeklődés várja. Azzal sem mindenütt dicsekedhetnek, hogy a leánykör indulóját egyik tagja zenésítette meg, mint itt Boruzs Marika. Vasárnap délután bizonyára ismét szűk lesz a Kolégium díszterme.

Elvitték a kasszaforók 38.000 pengőt és otthagytak 100.000 pengőt a budapesti Lardoline Olaj Zsírardék és Vegyipari Rt. Kerepesi úti üzeméből. Az egyik páncélszekrényt nyitották fel az oldalon és elvitték az ott őrzött harminnyolcezer pengőt, a másik szekrényben 100.000 pengő volt, de azt nem nyitották fel a betörők. A nyomozás megindult a tettesek kézrekerítésére.

Jugoszláviában erőlyesen léptek fel az árdragítás és úzerkedés ellen. Óriási feltűnést keltett az a hír, hogy a bíróság 29 előkelő vendéglőt és kávéház tulajdonost büntetett meg fejenként ötezer dinárra és 30 napi elzárásra. Az ítéletet a mértéktelen árdragítás miatt hozták és jellemző, hogy az elzárásbüntetést nem lehet pénzbüntetésre átválttatni.

Alkulesos betörők 600 pengő értékű cipőt és bőrt loptak egy homokkerti cipészműhelyből. Szabó Sándor cipészmeister Szabó Kálmán uca 27. szám alatt levő műhelyébe az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek alkulesal behatoltak és onnan közel 600 pengő értékű árut loptak. A tettesek két pár fekete félcipőt, egy magasszárú férfi és női cipőt, több pár javításra bevitt cipőt és nagymennyiségű bőrányagot loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást a betörők kézrekerítésére.

Jakobinyi József Máramarossziget tűzoltóparancsnoka

Mint már röviden jelentettük, **Jakobinyi Józsefet** Máramarossziget tűzoltóparancsnokává nevezték ki.

Jakobinyi József 1925 óta fejtett ki kiváló működést a debreceni tűzoltóságnál és hatalmas munkássága, a köz érdekében kifejtett szolgálata a legteljesebb elismerést váltotta ki. De túl a tűzoltóság tisztikarában kifejtett működésén, debreceni munkásságának egyik legnagyobb jelentőségű, kimagasló része volt az, amit a légialatom terén végzett. **Jakobinyi József volt a gázvédelmi segélyosztagok parancsnoka és a rendelkezésre álló felszereléssel és emberanyaggal olyan bámulatos munkát végzett, melyet gyakorlatok idején számtalanszor megcsodáltak.** A múlt év szeptember 3-án, a bécsi döntés után öt szemelték ki Máramarossziget tűzoltóságának beszervezésére és vezetésére a debreceni tűzoltóságtól a héttagú keretet, mely a napokban tért vissza. **Jakobinyi József** azonban nem jött velük vissza, azt a hatalmas és egyszerű tehetséggel kezdett munkát, melyet Máramarosszigeten is végzett tüneményes gyorsasággal és tökéletesen beszerve az ottani tűzoltóságot, teljes mértékben méltányolták és **Jakobinyi Józsefet** Máramarossziget tűzoltóparancsnokává nevezték ki.

A debreceni tűzoltóság, melynek kiváló tisztikarából rövid időn belül **Rehak Tamás** parancsnokot a nagyváradi, **Bíró Aront** a nyiregyházi tűzoltóság élére állították, most **Jakobinyi Józsefnek** Máramarossziget tűzoltóparancsnokává kinevezésével ismét egy újabb erősségét, kiváló értéket veszti el.

Magyarország kormányzójának felajánlák a japán eszászert 2600 éves fennállása emlékére készített zene-művek lemezeit. A japán fővárosban hivatalosan bejelentették, hogy a eszászert fennállásának 2600-ik évfordulója alkalmából komponált zeneművekről felvett hanglemezeket gyönyörű albumba összegyűjtik és vitéz nagybányai **Horthy Miklósnak**, Magyarország kormányzójának felajánlák. Ezek között a lemezek között **Richard Strauss**, **Veress Sándor**, továbbá olasz és francia zeneszerzők művei vannak. Ugyanílyen albumot kap a japán eszászari pár, a eszászari ház tagjai, továbbá a német, az olasz és a francia államfő.

Hankiss János előadása a munkásszabadságetemen. A népművelési bizottság vasárnap délután 3 órakor tartja az Ipartestület dísztermében harmadik munkásszabadságetemi előadását. Ezúttal dr. **Hankiss János** egyetemi professor fog előadni a „Magyar munkás helye az új nemzeti társadalomban” címen. Utána **Pass László** tb. esperes, lelkész, a Nemzeti Munkaközpont elnöke folytatja a „Munkásjogi rendeletek” ismertetését. Mostani előadásán a ruházati, papíros, sokszorosító és nyomdaiparban érvényes munkaidő, fizetési szabadság és munkabérendeleket fogja ismertetni a munkások tájékoztatása végett. Az előadások látogatása díjtalan.

Hajóesere. Newyorkból érkezett jelentések szerint az angol kormány-nak állítólag az a szándéka, hogy a legkorszerűbb angol esatabajt, az V. Györgyöt 20 korszerű amerikai rombolóra cseréli ki.

Véletlenül agyonlőtte a kisfiát pisztolytisztogatás közben **Boeska Ferenc** szovátai gazdálkodó. A golyó a kisfiú fejébe fúródott és azonnali halált idézett.

Gyászrovat

domotóri Halász (ábror) posta-felügyelő; életének 64. évében váratlanul elhunyt. Temetése vasárnap délután félhétig órákor lesz a Köztemető díszravatalozójából, evangélikus gyászszertartással. Elhunytát bánatos özvegye, gyermekjei és nagyszámú rokonság gyászolja. Lakás: Vigkedvű Mihály uca 18. Temetést Fehértől-ig rendezi.

Puskás Judika Lenke, életének 2-ik évében elhunyt. Temetése ma délután félhétig órákor lesz a Köztemető 2. sz. ravatalozójából. Lakás: Bellegelő 27. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Cziczó József életének 71-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órákor lesz a Köztemető II. ravatalozó terméből. Lakás: Nyil uca 47. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Balla Judika 22. éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 3 órákor lesz a Köztemető II. számú ravatalozó terméből. Lakás: Lehel uca 38. sz. — Temetését: Bartha vállalata végzi.

László Imréné Mannó Irma temetése ma délután négy órákor lesz a díszravatalozóból. Fehértől-ig rendezi.

Zsebmetsző ellopta pénztárcáját 50 pengő készpénzzel és egy aranykeresztet Bozóky Jánosné női szabó, Kossuth uca 39. szám alatti lakostól a nagyállomáson. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

Aranykarikagyűrűt lopott a vendég. Vitéz Katona Józsefné Bercesényi uca 36. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, mert ismeretlen tettes aranykarikagyűrűjét ellopta. Gyanúja egy ungfoglási leányra irányul, aki látogatásban volt nála. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

Ellopták a vonaton barna bőrtáskáját Szabó Gyula MÁV kalauznak. A táskában két szolgálati szabályzat, keztyű, takaró, törülköző, edények és élelmiszerek voltak.

Harminc japán katonatisztből álló katonai küldöttséget fogadott tegnap Hitler vezér és saecellár.

SPORT

Két csapattal játszik féldélként a DVSC a Diósgyőr—Szerencsén fogadott ellen. A DVSC csapata az NB-bajnokság nyitánya előtt komoly, érdekes mérkőzés sorával folytatja készülődését. Vasárnap délután 2 órákor a Diósgyőri úti pályán játszik a Diósgyőr—Szerencsén válogatottjával. Ezen a mérkőzésen először mutatkoznak be a debreceni közönség előtt az új játékosok. Eredékessége a mérkőzésnek, hogy a hatalmas játékosállomány rendelkező debreceni vasutascsapat féldélként más gárdával veszi fel a küzdelmet. Az első féldélben Vöröss, Csokai, Erdei, Szabó, Erdélyi, Galambosi, Dombóvári, Millye, Sidlik, Bihari, Nagy Géza együttes játszik, míg a második féldélben Kocsárdi, Csokai, Janzso, Elek, Erdélyi, Zsidik, Dombóvári, Millye, Bódy, Mácsai, Nagy Sándor játszanak. Keskeny influenzája miatt nem játszik. Füleki és Kristóf pedig csak a jövő héten érkeznek meg. A mérkőzést Páll játévezető vezeti.

A debreceni játévezetők tegnap este tartották szeszennyítő összejövetelüket a pénzügyi kuglizóban. Elhatározták, hogy az idén is minden héten megrendezik vitézüknek és ezeknek rendezésével Karsay Gusztáv játévezetőt bízták meg.

Miskolc—Debrecen ökölvívó mérkőzés lesz a kiemelkedő sportmúsort vasárnap délután 4 órákor a DTE a Magoss Gy. tér 9. sz. alatti helyiségében. Mindkét város kiváló versenyzőket indít a mérkőzésen, amely egyúttal válogató versenyt is nyújt az egyesületeknek a február 16-án Debrecenben rendezendő Debrecen sz. kir. város 1941 évi ökölvívó bajnokságaira, valamint a Nagyvárad—Debrecen városok közötti mérkőzésre. A verseny a következő párosítások lesznek: törpe súly: H. Nagy B. (Miskolc)—Darai Béla (Debrecen). Pehelysúly: Tóth II. (Miskolc)—Barta F. (Debrecen). Könnysúly: Takács (Miskolc)—Kovács Imre (Debrecen). Váltósúly: Demeter, Tóth I. (Miskolc)—Eperjesi, Mészáros. Középsúly: Ferenci I. (Miskolc)—Kiss Márton (Debrecen). Kisnehézsúly: Pethő (Miskolc)—Farkas

Sándor (Debrecen). Nehézsúly: Madaras I. (Miskolc)—Bodnár Pál (Debrecen). Légsúly: Szikra (Miskolc)—Dzurik András (Debrecen).

Közgazdaság

Terményfőzde. 78 kg-os búza 23.80, rozs 19.80, 65—66 kg-os takarmányárpa 21.40, sórárpa 26.70, zab 22.30, finom búzakarpa 16.40—16.85.

Az Országos Baromfiármegállapító-bizottság január 31-től kezdve a következő termelői minimális árakat állapította meg: élő csirke 164 fillér, élő kacska 149 fillér, pulyka 140 fillér, gyöngy tyúk 135 fillér kilonként.

Bököny község előjáróságától.

63—1941 K szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Bököny község, Szabolcs vármegye, mintegy 3800 kat. holdat tevő vadászterületeinek, valamint a csatlakozó Legeltetési Társulatnak 274 kt. hold legelőjén gyakorolható vadászati jogát, vadgyűmölcs, gomba és virágszedési joggal együtt 1941 március hó 12-én, déli 12 órákor a Községházán megtartandó nyilvános árverésen 1941 augusztus elsején kezdődő 10 egymásután következő évre a legtöbbet ígérőknek bérbe adja. Kiküldési ár 500 pengő, mely összeg bántalmazást az árverésig letendő készpénzben. Vadállomány: nyul, fogoly, fácán és vadkacska és mint váltóvad az őz is előfordul. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők a községházán, illetve 1 pengő előzetes beküldése ellenében sokszorosított példányt küldünk. Tégla vasút állomás a vadászterülettel 2 és fél kilométerre fekszik.

Bökönyben, 1941 január 21.

Vitéz Csorba Ferenc sk. főjegyző.

Bökönyi György sk., bírő.

Városi hirdetmények

KÖSÜLYI, KONDOROSI TÓCÓ SZABÁLYOZÁSA

A Kösülyi, Kondoros és Tócsa vízfolyás és mellékágai mederrendezéséről szóló tervezetet Hajdú vármegye alispánja a vármegyei házában, a levéltári helyiségben, március hó 3-ig bezáróan újból közszemlére kitétte és az újabb helyszíni tárgyalást 1941 évi március hó 6-ára a városházára kitézte. Minden érdekelte észrevételeit a közszemlére kitélt ideje alatt írásban, a helyszíni tárgyaláson pedig előszóval adja elő, mert ellenkező esetben a határozat hozatala meghallgatásuk nélkül is megtörténik. — Debrecen, 1941 január hó 31. Polgármester.

KÖZADÓK

I. NEGYEDÉVI BEFIZETÉSE

Felhívja a városi adóhivatal az adózó közönséget, hogy az 1941 évi első negyedévre együttesen kezelt közadó tartozását 1941 évi február hó 16-ig fizesse be a városi adópenztárnál, vagy pedig a 31.713 számú postatakarékpénztári lap felhasználásával. A befizetést elmulasztók ellen a hivatal a végrehajtási eljárást megindítja. — Debrecen, 1941 január hó 29. A városi adóhivatal.

BIKA ÁRVERÉS

Debrecen város törzsgyűlésejéből egy darab létszámfeletti 2 éves bika a február hó negyedikét vásáron nyilvános árverésen eladásra kerül. — Debrecen, 1941 évi január hó 31. Gazdasági tanácsnok.

MEZŐGAZDASÁGI ALKALMAZOTTAK BALESET BIZTOSÍTÁSA

Felhívja a városi adóhivatal az érdekelte munkaadókat, hogy a gazdaságukban alkalmazott munkavállalókat nemre és korra való tekintet nélkül az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél, balesetbiztosítás végett, a család változást átírás végett a családtagok, illetve munkaszervezős minden esetben az öregségi biztosítási könyv bemutatása mellett tizenöt napon belül jelentsek be a hozzájárulási díj azonnali befizetése mellett. Gazdasági családoknak tekintendők, akik gazdasági munka elvégzésére szerződött legalább egy hónapra, vagy egy hónapot meghaladó időre. A gépmunkásokat a géptulajdonos köteles biztosítani. A gépmunkások biztosítása átalányszerződés kötésével eszközölhető. Az a munkaadó, géptulajdonos, aki a balesetbiztosítási és díj fizetési kötelezettségét elmulasztja, úgy a gazdaságában, üzemében történő baleset esetén kártérítési felelősséggel tartozik és mulasztása kihágás. — Debrecen, 1941 január 29. Városi adóhivatal.

A személyes bejelentési kötelezettség teljesítésének újabb szabályozása

HIRDETMÉNY.

A m. kir. belügyminiszter úr 380.000—1941 B M számú rendeletével 1941 év február hó elsejével kezdődőleg a személyes bejelentési kötelezettség teljesítését újból szabályozta. A rendelet szerint

Személyes bejelentési kötelezettség alá esik

minden magyar állampolgár, továbbá mindenki, akinek állampolgársága nem állapítható meg.

Be kell jelenteni:

a lakó, illetőleg tartózkodási helynek minden 24 órát meghaladó megváltoztatását, és pedig: a) végleges tartózkodás céljából a városba érkezést, úgyszintén a város területén más lakásba való végleges beköltözést a e célra rendszeresített bejelentőlapon; b) végleges tartózkodás céljából más városba (községbe) való távozást, úgyszintén a város területén más lakásba való végleges elköltözést a e célra rendszeresített bejelentőlapon; c) 24 órát meghaladó ideiglenes tartózkodás céljából a városba való megérkezést, illetőleg ugyanazon város területén más ideiglenes lakásba való beköltözést, továbbá ilyen ideiglenes jellegű lakásból való eltávozást a e célra rendszeresített be-, illetőleg kijelentőlapon. A háztulajdonosok, amennyiben saját házukban laknak, továbbá azok, akiknek lakásuk örök-, vagy főbérleti lakás, az ugyanazon város területén való ideiglenes lakásváltozást nem kötelesek bejelenteni. Aki állandó lakásának fenntartása mellett ideiglenesen távozik más városba (községbe), állandó lakásáról nem tartozik magát kijelenteni, sem visszatérte alkalmával magát ott újra bejelenteni. Az albérlők, ágybérlet, ágyrajárók, lakás-, illetőleg szállásbérletük végleges megváltoztatása esetén a végleges be-, illetőleg kijelentés céljaira rendszeresített be-, illetőleg kijelentőlapokon kötelesek magukat be-, illetőleg kijelenteni. A lakás, illetőleg szállás 24 órát meghaladó ideiglenes elhagyása esetén pedig az ideiglenes lakóhelyen az e célra rendszeresített be-, illetőleg kijelentőlapon kötelesek magukat minden esetben be-, illetőleg kijelenteni. Azokat a tanulókat, akik iskolai tanulmányaik ideje alatt nem állandó lakóhelyükön laknak, a bejelentési kötelezettség szempontjából korábbi lakóhelyükről véglegesen elköltözötteknek, az új tanulmányi idejük alatti lakóhelyükön pedig véglegesen beköltözötteknek kell tekinteni és az e célra rendszeresített be-, illetőleg kijelentőlapon kell őket a helyeken be-, illetőleg kijelenteni. Azokat a személyeket, akiknek állandó lakásuk hajón (uszályon) van, a hajó (uszály) telephelyén kell — mint végleges lakókat — az e célra rendszeresített be-, illetőleg kijelentőlapokon be-, illetőleg kijelenteni. Tényleges katonai (csendőrségi) szolgálatra és közérdekű munkaszolgálatra bevonuló személyeket állandó lakóhelyükről nem kell kijelenteni. Abban az esetben, ha ezen szolgálathoz való leszerelés után a leszerelt személy nem tér vissza abba az állandó lakásba, ahonnan szolgálattételre bevonult, a régi állandó lakóhelyére vonatkozóan az e célra rendszeresített bejelentőlapokon kijelentést, az új állandó lakóhelyére vonatkozóan pedig az e célra rendszeresített bejelentőlapon bejelentést kell tennie. Ha az ideiglenes lakás véglegesé válik, az előző állandó lakásra vonatkozóan az e célra rendszeresített be-, illetőleg kijelentőlapon kijelentést és a véglegessé vált lakásra vonatkozóan pedig az e célra rendszeresített bejelentőlapon új bejelentést kell tenni.

Lakásváltoztatásokra vonatkozó bejelentésektől függetlenül be kell jelenteni:

a) Minden év január hó 1—31. napja között azokat a fiúgyermeket, akik az év folyamán 12-ik, továbbá azokat a nőket, akik az év folyamán 16-ik életévüket elérik; b) a 12. életévét, de 70. életévüket még meg nem haladott férfiak, továbbá a 16. életévüket elért, de 50. életévüket még meg nem haladott nők új szakképzettségének megszerzését; c) a családi és utónév bármily törvényes alapon történt megváltoztatását az ezen célokra külön rendszeresített bejelentőlapokon; d) a magyar állampolgárságnak megszerzését a végleges lakás bejelentésére rendszeresített be-, illetőleg kijelentőlapon.

A bejelentést teljesíteni kötelesek

A fentebb felsorolt bejelentéseket a 18. életévét betöltött személy maga köteles teljesíteni. A 18. évesnél fiatalabb személyre vonatkozó bejelentéseket a családfe, vagy az a szállás-, munkaadó tartozik teljesíteni, akinek gondozása, felügyelete alatt áll. Az irni nem tudók helyett azok hozzátartozói, szállásadó, vagy magánintézetbe felvett személyek, a szállodában, penzióban megszállt, az országos letartóztató intézetben, kir. bírósági fogházban, rendőrségi fogdában és toncházban, javító-nevelőintézetben fogvatartott, illetőleg beutalt személyek lakásváltozására vonatkozó bejelentéseket a személyek helyett az intézetek felelős vezetői (megbízottai), az állandó hajón (uszályon) lakó személyek bejelentéseire vonatkozólag pedig a hajó (uszály) tulajdonos (cég) (megbízottja) kötelesek teljesíteni. Ez esetben azonban a bejelentendő személy kötelesek a bejelentéshez szükséges adatokat a valóságnak megfelelően bemondani és ezeket esetleg a rendelkezésre álló okmányokkal igazolni. Az adatok valódiságáért a bejelentendő személyek felelősek.

Bejelentőlapok beszerzése és kitöltése.

A különböző bejelentésekhez szükséges űrlapokat a dohányfőzdeknél lehet beszerezni (a be-, illetőleg kijelentő lap ára darabonként 2 fillér, a szállodai be- és kijelentőlap ára pedig darabonként 10 fillér). Az űrlapokat tintával írva, a valóságnak megfelelően, olvashatóan kell kitölteni, az űrlapok hátlapján levő figyelmeztetéseken foglalt rendelkezések szerint. Minden bejelentési kötelezettség alá eső személyről külön be-, illetőleg kijelentőlapot kell kiállítani, kivéve a családfe nevével viselő 12 éven aluli fiú, illetőleg 16 éven aluli leánygyermeket, valamint az 50 éven felüli törvényes feleséget, akiket a családfe lapján kell be-, illetőleg kijelenteni.

Mikor hol és hogyan kell a bejelentést teljesíteni?

A lakásváltozások alkalmával a bejelentést a beköltözést követő 24 óra alatt a kijelentést az eltávozást megelőző 24 óra alatt, egyéb bejelentéseket pedig a bejelentés alapját képező okiratok (pl. névváltoztatási határozat, szakképzettségi bizonyítvány stb.) megszerzését követő 8 nap alatt kell teljesíteni. A bejelentéseket a szabályszerűen kitöltött bejelentőlapon, a rendőri bejelentő hivatalban való beszolgáltatással és lebélyegezettséssel kell teljesíteni.

A személyes bejelentési kötelezettség teljesítésére vonatkozó rendelet a be-, illetőleg kijelentés teljesítésére kötelezettre, a lakástulajdonosra (főbérletre), háztulajdonosra, szálloda, penziótulajdonosra az alábbi kötelezettségeket állapítja meg:

I. A bejelentés teljesítésére kötelezett személy köteles:

a) a különböző célokra szolgáló be-, illetőleg kijelentőlapokat olvashatóan, a valóságnak megfelelő adatokkal kitölteni, illetőleg ha ezt helyette más teljesíti, az adatok valódiságát bizonyító rendelkezésre álló okiratokat felmutatni; b) a kitöltött be-, illetőleg kijelentőlapokat beszolgáltatni és lebélyegeztetni; c) a lebélyegezett igazolószelvényeket a lakás bérletjének, tulajdonosának, vagy a háztulajdonosnak haldéktalanul bemutatni és ezen szelvényt vele aláírni; d) az aláíratott igazolószelvényt a háztulajdonosnak (megbízottjának) a betűsoros nyilvántartókönyvbe beírás céljából haladéktalanul bemutatni; e) a lebélyegezett igazolószelvényt gondosan megőrizni és azt a hatósági közegek felhívására, hatósági eljárás alkalmával felmutatni; f) a 12—70. év között levő férfiak lakásuk végleges megváltoztatása alkalmával az elhagyott lakásra vonatkozó bejelentést igazolószelvényt és az új lakásra vonatkozó bejelentőlapot az elhagyott lakásból való kijelentést igazoló szelvényt csatolni; g) az állandó lakásból való ideiglenes eltávozás alkalmával az ideiglenes tartózkodási hely címét hozzátartozóinak, lakásadójának, háztulajdonosnak stb. hátrahagyni.

2. A lakástulajdonos (főbérlet) köteles:

a) ellenőrizni, hogy a tulajdonában (főbérletben) levő lakásban lakó, tartózkodó minden személy eleget tett-e a lakásváltozásra vonatkozó bejelentési kötelezettségének. Nemleges esetben erről a m. kir. rendőrséget haladéktalanul értesíteni; b) a tulajdonában (főbérletben) levő lakásban lakó, tartózkodó minden személynek be-, illetőleg kijelentést igazoló szelvényét felmutatás alkalmával haladéktalanul aláírni és visszaadni; c) ideiglenes tartózkodásra eltávozott lakójának ideiglenes lakcímét megőrizni és azt a hatósági közölgések felhívására közölni.

3. A háztulajdonos köteles:

a) ellenőrizni, hogy a házban lakó, tartózkodó minden személy eleget tett-e bejelentési kötelezettségének, nemleges esetben erről a m. kir. rendőrséget haladéktalanul értesíteni; b) az aláírás végett bemutatott igazolószelvényeket aláírni és a felmutatónak haladéktalanul visszaadni; c) a házban lakó minden személyről betűsoros nyilvántartókönyvet vezetni, abba a lakásváltozásra továbbá a családi és utónév megváltozására vonatkozó minden adatot a felmutatót és lebélyegzett igazolószelvény alapján beírni és a szelvényt a tulajdonosának visszaadni; d) ideiglenes tartózkodásra eltávozott lakójának ideiglenes címét a betűsoros nyilvántartókönyvbe bevezetni; e) a betűsoros nyilvántartókönyvet hivatalos eljárásban levő hatósági közölgések felmutatni, a rendőri hatóság tagjainak felhívására azt beszovaltatni, a megtelet nyilvántartó könyvet megőrizni, illetőleg a lakóház ilyen rendeltetésének megszűnté után a rendőrkapitányságnak (bejelentőhivatalnak) benyújtani.

4. A szállodák, penziók és más szállásadóra szolgáló intézmények felelős vezetői kötelesek:

a) állandó lakójukra vonatkozólag mindazon kötelezettségeket teljesíteni, melyek az előző 3. pont szerint a háztulajdonost terhelik; b) vendégeikről, a lakásváltozásra vonatkozó bejelentések megtételén kívül a meghatározott mintájú szállodai nyilvántartókönyvet vezetni, azt a be-, illetőleg kijelentőlapokkal együtt naponta a rendőrkapitányságon (bejelentőhivatalban) bemutatni, hivatalos eljárásban levő hatósági közölgéseknek bármikor felmutatni és a rendőrhatalóság felhívására, vagy megteltük esetén a rendőrkapitányságnak (bejelentőhivatalnak) beszovaltatni. A háztulajdonosok, szállodák, penziók felelős vezetői a rájuk háruló kötelezettségeket írásban megbízott s a vonatkozó házban, szállodában stb lakó más, erre alkalmas személlyel is végeztethetik. Kötelesek azonban ezen megbízottjukat illetőleg ennek személyében való változást, a megbízott nevének és személyi adatainak feltüntetése mellett, előzetesen a rendőrkapitányságnak (bejelentőhivatalnak) írásban bejelenteni. A megbízott által elkövetett kihágás esetében a megbízottat 15 napig terjedhető elzárással és ha a felügyelet, vagy ellenőrzés gyakorlásában a megbízott mulasztás terhel, utóbbit kihágás miatt 200 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel kell büntetni.

A rendeletben meghatározott szabályok megszegése, kijátszása valamint a népmozgalmi nyilvántartó idézésére való igazolatlan meg nem jelenés kihágást képez és 15 napig terjedhető elzárással, illetőleg 200 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Polgármester.

APRÓHIRDETESEK

LEVELEZÉS

János! Vasárnap délután 3 órakor a szokott helyen minden körülmények között várjon. 372

ALKALMAZAST nyer férfi

Égyes kifutó felvétetik tüszérüzletbe azonnal. Csapó uca 84. szám 102

Kecsisnak fiatalember felvétetik. Csapó u. 25. Bálint Sándornál. 417

Segédportást felveszek. Pannónia szálloda. 412

Egy nő és egy férfi fodrász jómunkás állandó munkára felvétetik. Zsuffa, Kassa ut 4. 413

Egy konyhakertész keresek, aki a boltárkeresztben jártas, rokkant előnyben. Vidékre fix fizetés és percent mellett. Cím a kiadóban. 395

Férfi fodrászsegédet kiegészíteni felveszek. — Horgonyi, Szoboszló ut 4. 392

Konveniens bérest fiával felveszek április 1-re. Bethlen u. 55. 388

Fodrászsegédet kiegészíteni felveszek — Huszti fodrászat, Sámsoni út 48. sz. 379

Fodrászsegédet kiegészítőnek szombat és vasárnapra felveszek. — Főtűs 64. Kárpule. 377

ALKALMAZAST keres férfi

Fiatall házaspár házmesteri állást keres. — Cím a kiadóban. 405

ALKALMAZAST nyer nő

Kiszolgálókény felvétetik Grünfeldnél, Hatvan 21. 423

Égyes kiszolgáló felvesz a Hegyaljai borüzlet, Piac uca 55. 425

Fodrászkiszássonnyel és tanulókény felvesz — Bíró fodrász, Deák Ferenc u. 26. sz. 106

Irodai tisztviselőt — gyors- és gépirót — felveszek. Schön keztűs, Alföldi palota. 415

Gyors- és gépirókiszássonnyel felveszek. Nagy üvegud, Péterfia 2. 403

Étkeddel kiszolgálásban gyakorlott lány felvétetik. Étkedde, Battyányi I. 398

Beteg mellé ápolót felveszek. Sánta cukrász, Püspöki palota. 389

ALKALMAZAST keres nő

Szerényigényű közepkorú nő kis családnál elhelyezkedne, falura is kimegne. Cím a kiadóban. 402

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Gyermekszertető, 16—17 év körüli bejárókényt felveszek. Sámsoni út 10. 1927 2. 1.

Önállóan főző szakácsnő kifizetésbe azonnal felvétetik. Egymalom u. 5. 110

Bejáró minden egész napra felvétetik. Csapó 25. Jobbra második ajtó. 418

Fiatall bejárót jó bizonyítvánnyal — egész napra felveszek. Jelentkezni 8-tól Svetits I. lépeső I. 3. 416

Minden bejárót Péterfia körzetben lakót felveszek. — Magoss György tér 24. 409

Főző tudó minden bejárót azonnal felvétetik. Svetits palota III. 9. 397

Szobaleány jó bizonyítvánnyal felvétetik — a szülészeti klinikára. 404

Minden bejárót felvétetik. Meszera I. Főtűs ut. 111

Jól főző minden elsejére felvétetik. Thaly Kálmán u. 14. 331

Bejárót jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik délelőtre. Kossuth 49. Bal 2. 391

Reggeli takarításra bejárót felveszek. — Hungya udvar, kozmetika. 378

Minden bejárót — azonnal felvétetik. — Széchenyi u. 11. Keresztépület. 376

Bejárót felveszünk azonnala. Hunyadi u. 17—19. II. em. 375

Bejárót pár órára jelentkezzen 9 órától — Kossuth 29. udvari föld színt. 371

AJANLAT

Már 10 pengőért kaphat draperiás függönyt, esipésközvet maradó: 360 szélesben Rozmanenál, Rothermere u. 36. 1213 2. 9.

Aranyal, ezüstöt, briliánt legmagasabb árban bevált Pollák Endre-ékszerész, Hatvan u. 2. 1190 2. 10

Szappannak való zsíradókat szappanra becserelek, Pál János szappanosmester, Kölcsey u. 8. sz. 1278 2. 12.

Önkéntes urak egyenruhájukat bizalommal készíttessék Tegdesnél Kálmán tér 19. Püspöki palota. 1162 2. 8

Használt varrógépek — nagy választékban, varrógépresek minden géphez. Javítások jól állással. Vétel csere, kölcsönzés. Csapó u. 101. Műszerész. 881 2. 3

Hölgyek figyelmébe! Tarts Daurert, víz, vas- és fűtőanyag készíttessen Kerekgyártó fodrászát Püspöki palota, Déli sarok. 1909 2. 23

Legolcsóbban fest tisztít férfi és nő ruhákat Weisz, Arany János u. 29. szám. 1210 vv.

Zöldség, prima csalóközi, répa, zeller kicinyben, nagyban kapható, Arany János 54. 91 2. 26.

Legmagasabb áron veszek aranyat, ezüstöt, fogaranyat. Almann Sándor ékszerész, Piac uca 87. 330 2. 28.

Naponta 30 kg krumpli haj eladó. Kelemen sítóde, Rákóczi u. 6. 422

KERESLET

DESZKÁT, használtat, öt méter hosszú, 30 cm. szélest keresek megvételre. Címét kérem a kiadóba leadni. 1667 vv

Almát veszek termelőktől minden tételben. — Golenczy Ferenc, Sas uca 2. Telefon 1605. 419

ELELMISZER ITAL

Főbféle nemese előhálak állandóan olcsón kaphatók. Pásti u. 2. Haluzlet. 1189 2. 9.

Tüzelőt ön is Eötvös 18. Ajtó u. 17. alatt vásárolhat. 224

Urakalmi fajborok — Csonka u. 2. literenként is kapható. 369

TELJES ELLÁTÁS

Ürasszonyát lakást — esetleg ellátást is — kaphat diákény, vagy magános úrbölg. Cím a kiadóban! 112

HANGSZER

Bécsben képestelt zongorahangoló olcsón lelküseretes munkát végez. Ebenstein Márton, Csokonai uca 17. sz. Telefon: 30—89. 248 2. 28.

BÜTOR

Két darab használt régi ur. asztal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 588 vv

Hálószobák cbedők, kombinált szobák, konyhaberendezések Sallamon bútorüzletben. Jó minőség, előnyös árak. Részletre is. Hunyadi u. 2. szám alatt. 534 3. 25.

Modern háló, ebédli, konyhaberendezés, antik garnitúra, nagy tükör eladó, részletre is. Kossuth 49. Keresztépület. 414 2. 28.

Eladó nagyon szép Biedermayer asztalreklamé, fehér szekrény, egyebek. Pesti uca 53. 368

ATADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

Vendéglő kitűnő forgalommal — elköltözés miatt — azonnal eladó. Cím a kiadóban. 424

Eladnám Derecskén fűszer és vegyeskereskedésemet italmérséssel és házzal. Érdeklődni a tulajdonosnál. Cím a kiadóban. 1

AUTO MOTOR KERÉKPÁR

Motorkerékpár (BMW 250 kbc) Kardán-tengelyes, kifogástalan állapotban eladó. Hajnal uca 19. 387

TÜZELŐ ANYAGOK

Borsodi szén kicsinyben és nagyban állandóan kapható Rákóczi uca 18. sz.

Száras tűzifa- és szén-szükségletét legolcsóbb napiárban Péterfia 53. alatt szerezheti be. 112 2. 26

Hasított akác szőlőkaró 180 cm. bármilyen mennyiségben előjegyezhető. Híd u. 14. Gázgyárral szemben. Telefon 20—27. 253

Száras bükk, tölgy és akácfa aprítva, olcsóbb és jobb szén azonnali szállításra. Híd u. 14. Gázgyárral szemben. Telefon 20—27. 253

Tűzifa, teljesen száras akácfaszabóval aprítva és la borsodi darabos köszén kapható Béres Gyulanál, Nap u. 4. sz. Telefon 19—97. 283

KIADÓ LAKAS egy szobás

Szoba, konyha kiadó bútorozva vagy üresen. Komlóssy út 58. 411

KIADÓ LAKAS háromszobás

Azonnala kiadó Hunyadi u. sarok, Erzsébet u. 48. sz. a. uca 3 szobás, fürdőszobás lakás. 394

KIADÓ LAKAS nagy

Négyszobás, fürdőszobás lakást keresek azonnala. Állomáshoz közel. Böszörményi út 50. 390

LAKAST KERES

Egy, esetleg kétszobás lakást keresek azonnala. Állomáshoz közel. Böszörményi út 50. 390

Keresek május 1-ére 2 vagy szoba, elő- és fürdőszobás, teljesen száraz, salétromfoltoktól mentes, vízvezetékkel bíró, jó állapotban levő főbérleti lakást állami tisztviselő részére. — Ajánlatok ármegejelöléssel Benyovits István, István út 49. alá küldendő. 246

BÜTOROZOTT SZOBA

Különbejárattal csinosan bútorozott szoba egy vagy két személy részére kiadó. Hajó uca 16. Keresztépület. 421

Kiadó bútorozott szoba jutányosan. Kossuth 39. Udvarban balra. 408

Különbejárattal bútorozott szoba kiadó Széchenyi u. 23. emeleti uca lakásban. 403

Különbejárattal csinosan bútorozott szoba kiadó. Klein, Arany János u. 48. 401

Bútorozott szoba azonnala kiadó. Kandi u. 6. 399

Különbejárattal bútorozott szobák azonnal kiadók. Rothermere uca 60. szám. 393

Kiadó különbejárattal bútorozott szoba. Szent Anna u. 27. Keresztépület. 383

Elegánsan bútorozott különbejárattal uca szoba kiadó. Tekei uca 74. sz. 385

Ucai különbejárattal bútorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó Péterfia 42. I. em. 4. 381

Légfűtéses ucai bútorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Werbőczy u. 2. I. 3/a. 374

INGOSAG ELADÁS

Eredeli antik bútorok

kovácsolt vas, arany és csiszolt üvegszállakok igen olcsón szerezhetők be az Ingóság-közvetítőben. Püspöki bérpalota. 1131 vv.

GAZD. ESZKÖZÖK

Egy juhászbunda eladó. Csme u. 16. 370

INGAILAN FORGALMI IRODAK

Eladó ingatlanok: kétemeletes nagyjövedelmű bérpalota, több kisebb és nagyobb ház. Máté ingatlaniroda. — Blahána 14. Rendőrpalota mögött. 227

ELADÓ HÁZ

Szappanos uca 12. sz. ház ötszobás, kétszobás lakással, nagy istállóval, kamarával, kocsiszinnel eladó. Értekezhetni Bethlen uca 30. szám alatt déli órákban. 107

Rákóczi u. 8. számú nagy bérjöveldelmű ház fűtővel eladó. 420 vv

Irodaszatlok, könyvelőpult és egyéb irodaberendezések eladók. Alföldi Takarékpénztár. 410

Eladó adómentes ház városi strandföld mellett, 3 szobás komfort, 2 szobás tcherről. Baksa Sándor uca 6. sz. 373

Eladó családi ház Keresztvári uca 33/b. Temető uca végén és 15 méter gumicső. 367

Zsirsertés eladó. Puskás telep. Kákó uca 3. sz. 336

ELADÓ FÖLD

Pae 7. szám alatt 42 hold jó homokföld tannyával, Debrecenhez 8 kilométerre eladó. Értekezhetni Bethlen uca 30. szám alatt déli órákban. 108

ELAJÓ ÁLLAT

Egy darab mangalica sertés eladó. Ungosi u. 17. 396

Szerkesztőnő felolós:

PÁLFI JÓZSEF

Kiadó felolós:

IFJ SZIGETHY GYULA

igazgató

Kiadja és nyomja a

RISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADO

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Felolós nyomdavezető:

SZIGETHY KÁROLY.